Загадкові світи старої обсерваторії

Пригоди у Ґеймленді

Після того, як Оленка і Влад знайшли в старій обсерваторії дивовижне Крісло Переміщення, вони здійснили шість мандрівок до незнайомих світів, що, як виявилося, існують десь поруч із нашим, знайомим і звичним світом. Варто було лише сісти в той фотелик і повернути таємничу Ручку Переміщення, як за мить діти опинялися поза Землею і поринали в незвичайні, часом небезпечні пригоди. І лише кмітливість, знання і витримка допомагали Оленці та Владу повертатися до свого рідного світу — де жили вони, їхні батьки, друзі й, зрештою, дивакуватий професор Філ.

До речі, поважний науковець Філ надзвичайно пишався тим, що має карликового динозаврика трицератопса, якого Влад і Оленка якось привезли йому з химерного світу під назвою Юкеамоа. Філ доглядав за маленькою тваринкою, годував динозавра смачними фруктами і стверджував, що трицератопс підріс на чотири міліметри!

Діти знали, що зараз професор працює над тим, як поліпшити роботу Крісла і Ручки й досягти абсолютно точного переміщення людей саме в ті світи, які вони самі вибирають. Адже бувало, що Оленка і Влад пересувалися невідомо куди або ж не потрапляли додому, коли того бажали. Відтак Філ намагався зробити таємничі пристрої обсерваторії безвідмовно надійними. До того ж, він складав список усіх позаземних світів, відомих йому, Оленці, Владові та науковцям різних країн.

А щоб робота просувалася швидше і працювати професорові було веселіше, Філ запросив у гості, до обсерваторії, доброго знайомого з Мексики — вченого Міґеля. Цей науковець довів, як відомо, що цілком можливо створити двигун, який викривляє простір. Називається він ворп-двигун, або просто ворп. І саме завдяки такому викривленню люди

можуть доволі швидко потрапити на інші планети, не витрачаючи часу на міжзоряні перельоти. Або проникнути до паралельних світів, що й відбувалося в нашій обсерваторії. Але Міґель обіцяв цього разу привезти обладнання для нового, вдосконаленого ворп-двигуна. З ним подорожі до інших світів стали б просто приємністю, а не ризиком.

Отже, не було нічого дивного в тому, що Влад і Оленка застали в обсерваторії двох учених. Діти зазирнули до споглядальні не випадково — вони давненько не заходили до неї. А як їм хотілося здійснити знову приємну й цікаву мандрівку — годі й казати!

— Доброго дня! — привіталася першою Оленка, коли зайшла до обсерваторії.

— Вітаю вас! — додав Влад.

— О! — зрадів Міґель. — Буенос діас, аміґос!

— Мій колеґа каже вам: "Доброго дня, друзі!" — усміхнувся Філ. — Я багато розповідав Міґелю про вас. А ви, гадаю, пересвідчитеся, який він розумний і добрий чоловік.

Невдовзі з’ясувалося, що Міґель чудово знає англійську мову. Відтак усі могли спілкуватися вільно.

Міґель розповів про вдосконалений ворп-двигун з потужними магнітними полями, про зміни, внесені ним разом із професором Філом у конструкцію Крісла. Відтепер подорожі до паралельних світів можна було точно планувати. Філ радісно потирав руки. Навіть його вічний нежить вгамувався, і професор перестав чхати.

— Чи не можна було б нам із Владом здійснити мандрівку до якогось цікавого світу? — не витримала Оленка. — До світу, в якому можна

просто гратися, відпочити від уроків і на хвильку забути про всі турботи?

— Справді, якщо тепер подорожі можна "замовляти" і напевно знати, де саме ми опинимося, то… Так хочеться чогось незвичайного!

— Авжеж, — розсміявся Міґель. — Я вас чудово розумію! Коли я був такий, як ви, то теж тікав з дому, аби зблизька подивитися на загадкові піраміди індіанців. Тих споруд багато в нашій країні!

— То, може, відправити Оленку й Влада до Ґеймленду? — хитро примружився Філ. — Гадаю, саме там діти зможуть побавитися досхочу!

— Чом би й ні? — замислився Міґель. — Ґеймленд, мабуть, найкращий куточок з усіх світів Комп’ютертса!

Оленка від радості почала підстрибувати на місці, а Влад замріявся, уявляючи, які дива очікують на них у світі з багатообіцяючою назвою Ґеймленд.

І ось уже діти вмостилися в знайомому кріслі. Міґель пояснив, що в цьому разі вимагається абсолютна точність: сім із чвертю обертів мідної Ручки і встановлення її навпроти позначки MON.

— Усе зрозуміло? — перепитав професор. — Чи, може, щось іще слід пояснити?

— Зрозуміло! — в один голос сказали діти.

— Тоді повертайте Ручку! — урочисто мовив Міґель.

Рожевий туман поволі розвіявся. Влад і Оленка зачудовано роздивлялися довкола. Дітям здалося, що вони опинилися в якомусь

дуже дивному супермаркеті — величезному магазині іграшок та ігор. Полиці, заповнені різноманітними м’якими й пластиковими іграшками, конструкторами й залізницями, солдатиками й ляльками, іграшковою зброєю та спортивним обладнанням — м’ячами, ключками тощо, губилися десь у вишині. Проходи між цими нескінченними полицями нагадували вулиці. На цих вулицях стояли великі й малі автомобілі, екскаватори, пожежні машини, авта для перегонів, поліцейські фургони… Очі просто розбігалися, не маючи змоги зупинитися на чомусь одному — всі іграшки сяяли, були нові й просто закликали негайно побавитися із будь-якою з них.

Влад вигукнув: "Оле, оле-оле-оле!", підкинув футбольного м’яча й почав вести його широким проходом, ухиляючись від уявних суперників.

Оленка тим часом перебирала ляльки. Всі вони були дуже гарні. До кожної можна було добрати різні сукні, цілі будинки з начинням, автомобілі…

Влад копнув м’яча надто сильно, і той, як здалося хлопчикові, зник у темній смузі в стіні. Влад підійшов ближче, придивився й збагнув, що "тінь" насправді є доволі широким входом до якогось приміщення. Влад вдивлявся в темряву, але побачити нічого не міг — така густа і непроглядна вона була. Але хлопця вже, як кажуть, "чорти водили" — він страшенно зацікавився: що ж там, у цій темній кімнаті, залі чи коридорі? Може, тут повно небачених іграшок? Просто треба увімкнути світло, аби все побачити. Влад ступив крок у темряву й почав мацати рукою по стіні, шукаючи вимикача. Нічого не знайшовши, хлопчик ступив ще трохи вглиб цього приміщення… І раптом воно засяяло, засвітилося, справді ожило. Перед здивованим Владом якимось дивним чином розгортався, вибудовувався, немов із пазлів, краєвид. Під теплим літнім сонцем до обрію стелилася горбиста рівнина. Де-не-де зблискували озера, шемрали листям гаї, а вдалині, між низькими й високими берегами, вилася велика ріка.

— Яка краса! — вигукнула Оленка за спиною Влада. — Це вихід до якогось дуже гарного світу!

— Ой! Ти мене налякала! — озирнувся Влад. — Так, тут, здається, можна побачити щось незвичайне. Ходімо?

— Справді! — відгукнулася Оленка. — Цікаво, що там далі, за пагорбами? Може, і в річці можна скупатися?

— Було б незле! — зрадів Влад.

Діти ступили крок, другий, а краєвид перед ними наче побрижився і трохи змінився — роздався навсібіч, став ще більш яскравим. Кожен крок дітей викликав дивним чином зміни довкола. Власне, нічого докорінно не змінювалося, але якийсь кущ то зникав і з’являвся знову, або ж птах, якого щойно не було, раптом починав ширяти просто над головами дітей.

На обрії несподівано виникли рухливі темні крапки. Вони збільшувалися, наближалися, й невдовзі стало зрозуміло, що то вершники. Влад і Оленка, мов зачудовані, йшли назустріч невідомим людям на конях. Незабаром ті вже наблизилися настільки, що їх можна було добре роздивитися. Влад здивовано мружив очі: адже до них чвалом наближалися справжнісінькі козаки!

— Товариство, стій! — вигукнув перший, молодий козак, коли озброєні вершники наблизилися до дітей. Далі козак уже звернувся до Влада й Оленки. — Добридень, малеча! Ви хто і звідки тут, серед степу? Чи не замалі ще Диким Полем шастати?

— Добридень, — відказала Оленка.

— Не такі ми й малі! — трохи образився Влад.

— Ха! — усміхнувся козак. — Не малі, не малі… Може, ви від бусурманських ловів ховаєтеся? Як вас звати?

— Оленка! — відгукнулася дівчинка.

— Влад! — сказав хлопчик.

— Влад — то Владислав? — перепитав козак.

— Так… — відповів Влад.

— А якої ж ти віри будеш, хлопче? — глянув у вічі мандрівникові козак.

— Православної! — вигукнула першою Оленка.

— Я ж не тебе питаю, Оленко, — насупився козак. — А прокажи нам, Владе, молитву найпершу — "Отче наш".

Влад трохи здивувався, але згадав, що козаки приймали до свого кола лише тих, хто присягався землю рідну боронити від ворогів, у Бога вірував і "Отче наш" знав.

— Петре! — звернувся до молодого козака старший за нього, поважний козак, що був на чалому коні. — Не чіпай дітей! Чи не бачиш, які вони зморені? Мабуть, від татарви втекли…

Але Влад молитву знав і швидко прочитав її.

— Добре! — широко всміхнувся козак Петро. — Та я й так бачу, що ви наші діти! Але пильність, брате Даниле, ніколи не завадить. Король шпигунів має досить!

— Та не дітей же він шпигувати посилає! — скривився літній козак Данило. — Для того певні людці є…

— Та нічого, ми розуміємо! — повагом мовила Оленка.

— Ну, якщо ви такі розумахи, — підкрутив вуса Петро, — то сідайте до нас, на коні. Їдьмо до нашої фортеці. Серед степу лишатися небезпечно.

Оленка сіла на коня позаду Петра, а Влад примостився за Данилом. І козацький загін швидко рушив.

Сонце вже почало заходити, коли діти побачили фортецю над рікою. Дорогою Петро розповів дітям, як важко було зводити це укріплення тут, на південній межі козацької держави, серед степів, якими прокочувалися хвилі завойовників, що вчиняли напади на нашу землю, забирали людей у полон, а міста й села палили. Незабаром, як стало відомо козацькій залозі, на фортецю мали напасти вороги, аби шлях углиб країни був відкритий і жодна фортеця з жодними козаками не заважала навалі чужоземців. Тому всі козаки ретельно готувалися до бою та можливої облоги. Фортечна залога складалася із загартованих у боях, досвідчених козаків. Вони радо зустріли своїх побратимів, що повернулися, та ще й не самі, а з Оленкою і Владом.

— Оце так місце для забавки! — похитала головою Оленка. — Щось не те нам Міґель казав!

— Так… — замислився Влад. — Здається, пригода стає не прогулянкою, а небезпекою…

— Гей, малі козаки! — почули діти голос Данила. — Ходіть-но сюди, будете з нами куліш їсти!

— Дякуємо! Йдемо! — вигукнула Оленка.

— От класно! — зрадів Влад, що таки добряче зголоднів. — Коли б це ми змогли скуштувати справжнього козацького кулішу?

Сівши в колі біла великого казана, кожен козак і діти отримали миску, ложку, свою порцію гарячої страви й заходилися їсти. Ох, і смачний був куліш під зоряним небом, серед степових пахощів!

Нарешті повкладалися спати, адже ранок мав бути нелегким. Діти лягли на сіно, дехто з козаків — під возами, дехто — під фортечними стінами… Серед ночі іноді було чутно скрики якогось птаха і голоси вартових козаків-дозорців на вежах: "Вартуй!.. Вартуй!.."

Непомітно настав ранок. Мов і не спали. Сіре небо ледь бралося рожевим. "Наче на риболовлю з татом удосвіта встаю…" — зітхнув Влад. Оленка, більш моторна, вже була на ногах і дивилася між зубці фортечного муру кудись у степ. Високий козак, що стояв поруч із нею, вигукнув: "Вони-и-и!" Хто такі, ці "вони", стало зрозуміло вже невдовзі.

Басурманська кіннота швидко насувалася на фортецю. Вершники вигукували щось незрозуміле.

" Зараз буде! — спохмурнів Петро. — Ану, діти, ґав не ловіть, подавайте стріли. На облогу їхній загін не здатний, але підпалити фортецю вони спроможні. Стрілятимемо з луків, а коли бусурмани підійдуть ближче — вдаримо з мушкетів і пістолів.

— Зрозуміло! — коротко відказав Влад і почав швидко подавати все нові й нові стріли козакам, що вже пускали їх на ворогів.

Оленка також не відставала від Влада — вона взяла великий пучок стріл і подавала їх тим оборонцям, у яких кількість оперених літавок швидко зменшувалася.

Та скоро козаки вже взялися за мушкети й пістолі — вороги, хоч і втратили багатьох вершників, підібралися близько до фортеці й змогли підпалити її дерев’яні стіни у двох місцях. Залунали постріли, порохова курява здіймалася над головами козаків. І саме цим скористалися бусурмани — тепер вони зі своїх луків могли більш точно поціляти в оборонців. Два козаки впали. Одного було вбито, другому ворожа стріла поцілила в плече.

Якийсь козак із довгими вусами й оселедцем на голові, очевидно, друг пораненого, вийняв стрілу з рани, а саму рану замазав сумішшю пороху й землі.

— Краще я перев’яжу! — вигукнула Оленка. — Землю не можна до рани прикладати!

— Ет, малеча! — усміхнувся вусань. — Козакові рідна земля краща за всі ліки! Проте перев’яжи, чом би й ні?

Тим часом кілька козаків, запримітивши ватажка ворожого загону, товстуна на білому коні в оточенні почету, почали щось готувати. Вони зробили якусь підставку-триногу, на неї поклали доволі довгу руру. Трубка та складалася з двох частин: верхня була щільно заповнена порохом і ще чимось, що Влад не встиг роздивитися. В нижню додали трохи пороху, щільно закрили, й лише в невеличкий отвір вставили запалювальний лютуз. Козаки щось міркували, повертали дивний пристрій, позирали на ватажка, що незворушно споглядав, як палають стіни фортеці. Нарешті один із козаків підпалив мотуза, вогонь побіг по ньому до рури. Та зашипіла і несподівано швидко здійнялася в повітря. Саморобна ракета злетіла вгору, а потім почала опускатися просто на бусурманського ватажка. Поки той збагнув, що відбувається, ракета вибухнула над його головою. Білий кінь рвонув з місця, несучи тіло незграбного вояки…

На мить запанувала тиша, нападники перестали кричати. Вони побачили, що їхнього провідника разом із охороною більше немає. Жах охопив кочівників. Вони тікали від фортеці.

— Як вам наша вигадка — літавки з порохомї — сміявся Петро. — Гарна річ?

— Авжеж! — захоплено мовив Влад. — А я гадав, що такі порохові ракети вигадали в стародавньому Китаї!

— Не знаю, як там у хінців, люди вони, кажуть, розумні, — вів Петро, — а ці літавки майструє один наш козарлюга, характерник і лікар Ааривон!

— Але ж треба вогонь загасити, а то він усі стіни спалить! — тривожилася Оленка.

— То правда, — погодився Петро. — Ворог відступив, аж он козаки вже вогонь збивають.

І справді, козаки швидко і вправно передавали один одному дерев’яні відра з водою. Інші закидали вогонь землею. Влад з Оленкою хотіли було допомогти, але тут сталася дивна річ.

Усі козаки зупинилися, мов заворожені. Навіть вітерець зник. Діти розглядалися довкола й нічого не розуміли. Кожен із оборонців фортеці, який щойно стріляв, рухався, віддавав накази, гасив полум’я — раптом завмер у тій позі, в якій його застала якась мить. Мить, що зупинила все і всіх довкруж, крім Оленки і Влада.

— Що це все означає? — розгубилася Оленка. — Козаки нерухомі, наче висять у повітрі! Мов мільки якісь… Усе стало якимось несправжнім!

— Поглянь, навіть полум’я і дим над ним завмерли, як намальовані, — крутив головою Влад. — Як це може бути? Ми неначе всередині діорами — я бачив таку в природничому музеї. Там опудала звірів і птахів, а за ними ліс чи поле, і все як справжнє, тільки піхто не рухається.

— А може, ми таки ВСЕРЕДИНІ чогось? — замислилася Оленка. — Адже ми забули, що потрапили до цього степу й козаків, увійшовши до темної кімнати в світі іграшок…

— Так, — замислився Влад. — Ми захопилися подіями, в яких так щиро брали участь… Цікаво, чи можемо ми вільно рухатися зараз?

Влад несміливо зробив широкий крок. Нічого йому не перешкоджало. Він обійшов застиглого козака Петра з усіх боків. Уважно роздивився його одяг, зброю, вираз обличчя, зрештою. Петро неначе біг щодуху до фортечної стіни, відштовхнувшись однією ногою від землі…

— Ходімо, Владе, зазирнемо до козацької канцелярії! — покликала його Оленка.

— Ходімо… — замислено відповів Влад.

Вони прочинили масивні двері приземкуватого будинку, сподіваючись побачити там старовинні мапи на стінах, козацькі прапори, великий стіл із чорнильницею, перами для письма, гетьманськими грамотами, листами… Натомість у напівтемряві світилися зелені літери: "GAME OVER"

— Наче букви "ВИХІД" у кінотеатрі! — засмутилася Оленка.

— Здається, гру закінчено, — зітхнув Влад. — А так хотілося, щоб це було насправді.

— А якби ми потрапили в полон до бусурманів? — запитала Оленка.

— Ну, тоді довелося б щось вигадувати…

Діти ступили ще кілька кроків у напрямку зеленої стрілки, що наче запрошувала йти вперед. І знову опинилися в тому "магазині іграшок", з якого вони й почали мандрівку степом.

Влад глянув на м’яча, якого він копав не так давно, взяв з полички ліхтарик, на якому був напис дрібними літерами: "Світить вічно", і сказав:

— Але десь тут має бути щось на кшталт обсерваторії!

— Навіщо ти взяв ліхтарика? Гадаю, звідси не можна нічого перевозити на Землю! — засумнівалася Оленка.

— Це я не собі, а професорові. Він якось скаржився, що його лякає темрява… А тут написано, що світить вічно… Хай буде!

— Гаразд. А може, споглядальна там? — вказала Оленка на вказівник "Планетарій".

— Схоже, що так…

Діти рушили у вказаному напрямку і знайшли величезну залу, де на штучному зоряному небі рухалися комети, метеори, сяяв з одного боку місяць уповні, а з іншого — молодик. Під небом була влаштована обсерваторія — невелика, але схожа на їхню. Влад з Оленкою сіли в Крісло.

— Скільки там обертів називав Міґель? Сім із чвертю? — запитав Влад.

— Саме так, я добре пам’ятаю! — відгукнулася Оленка.

— Ну, тоді додому! — і Влад повернув Ручку Переміщення.

Мандрівка під дулом пістолета

Влад і Оленка оглядалися: чи на Землі вони опинилися за якусь мить? Але все було гаразд — професор Філ сидів і нетерпляче на них чекав…

— Дякувати Богу! — зрадів науковець. — Усе гаразд — ви повернулися. Міґель поїхав у справах, але незабаром має повернутися і привезти щось цікаве!

Влад витяг з кишені "вічного" ліхтарика і простягнув професорові. Філ зойкнув і мало не зомлів.

— Вам погано, професоре? — кинулася до нього Оленка.

— Ні, — прошепотів Філ. — Мені дуже добре… Я вдячний вам. Я так мріяв про нього! Я знав, що у Ґеймленді він є!

— Дрібниці, — гордовито мовив Влад. — Послухайте краще про наші пригоди!

Тільки-но діти почали розповідати, як двері обсерваторії прочинилися й увішов незнайомий чоловік. Похмурого вигляду, неголений, вбраний у теплу куртку й чорну спортивну шапочку, насунуту на вуха, він не видавався приємною людиною. Не встигли діти й професор отямитись, як чоловік вийняв пістолет і спрямував на розгублених мандрівників.

— Мені треба втекти звідси. І повертатися не варто… Знаю, що ви мандруєте із Землі кудись. Я спостерігав за цією обсерваторією і все бачив. А тепер хутко, поїхали! Не захочете — постріляю всіх по черзі!

— Як ви смієте! — розлютився Філ. — Та я зараз…

У відповідь незнайомець гахнув із пістолета кудись у стелю.

— Наступна куля буде у тебе в голові, старий, — він повернувся до Влада й Оленки, — Бородань залишиться тут. А ви повезете мене… кудись подалі від нашого світу, й міліції зокрема! Ворушіться, мені вже на п’яти наступають!

Чоловік вдарив професора, і той, стогнучи, впав. Влад стиснув кулаки, але бандит націлив пістолета просто в обличчя хлопчика.

— Запускай вашу машину! Я бачив, як ви сідаєте і зникаєте вмить!

Незнайомець усівся в крісло і звелів Владові з Оленкою примоститися поруч. Хлопцеві довелося посадити дівчинку на коліна — адже гладкий чолов’яга зайняв майже весь фотель. Влад перезирнувся з принишклою Оленкою і навмання повернув Ручку Переміщення.

Коли рожевий туман розвіявся, діти побачили, що вони опинилися на одноманітній сірій рівнині, що простягалася ген до обрію. Тверда поверхня вся була в тріщинах, немов цей ґрунт, ця земля не бачили дощу вже сотні років. Жодного пагорба, кущика чи дерева… Крім молочно-білого тьмяного неба і сірої пласкої поверхні під ним, довкола нічого не було. Куди йти, що робити — незрозуміло.

— Що за фіґня! — скривився чоловік. — Куди ви мене затягли?!

— Ми й самі не знаємо, куди можемо потрапити, — похмуро відповів Влад. — У цих подорожах майже все непередбачуване.

— Ну, то ведіть кудись! У приємне місце. А то я вам влаштую останню подорож! Ходімо хутчіш! — підганяв дітей пістолетом незнайомець.

Оленка знизала плечима і пішла вперед. Власне, як на неї, напрям руху не мав жодного значення — адже погляд не міг зачепитися хоч би за що-небудь.

Діти йшли попереду, чоловік — за ними. Минав час. Довкола нічого не змінювалося. Та ж сама сіра рівнина з потрісканою землею простягалася до виднокола. Оленка відчула, що страшенно втомилася. Боліли ноги. Вона безсило опустилася на землю. Влад кинувся до неї.

— Устали! Швидко! Вперед! — розлютився незнайомець. — Я вам покажу, як знущатися! Виведіть мене звідси до якогось міста, чи що! Я вже їсти хочу!

Влад, щиро кажучи, теж хотів їсти, а головне — пити. Він і гадки не мав, скільки часу вони йшли. Задавалося, що й не один день.

— Може, ми ходимо колом? — прошепотіла Оленка. — Я читала, що мандрівники, які збилися зі шляху, часто ходять колами, повертаючись на те ж місце!

— Але як це визначити? — прошепотів у відповідь Влад. — Тут же немає жодного орієнтиру.

— Будете щось там патякати — постріляю! — розлютився бандит. — Ідіть мовчки!

Він витяг із-за пазухи пласку металеву баклажку і зробив кілька ковтків.

Діти йшли, але все довкола було таке ж одноманітне. Влад відчув, що його охоплює жах — від непорушного, німого світу, від присутності розлюченого чоловіка зі зброєю у себе за спиною, від того, що жодного натяку на вихід із цього становища не було.

Несподівано Оленка штовхнула Влада під лікоть і кивнула кудись убік. Спочатку хлопець нічого не побачив, але придивившись, зрозумів, що на деякій відстані від них — і туди ж, куди й вони — йде напівпрозора істота. Влад її одразу й не помітив — адже вона лише ледь вирізнялася на тлі сірої землі й білого неба.

Нарешті істоту побачив і чоловік. Він зупинився, наказав дітям стояти і націлив пістолет на цей привид серед пустелі.

— Підійди! І не роби різких рухів, чуєш?! — звернувся бандит до істоти.

— Дарма ви хвилюєтеся, — раптом чітко вимовила істота. Вона загалом нагадувала людину, але була неначе контуром — без обличчя, очей, рота… Звідки долинав звук її голосу, було незрозуміло. — Гадаю, ви люди. Іноді вони потрапляють до нашого світу. Він такий гарний, але ще жодній людині чомусь не сподобався. Я можу вивести вас на шлях, що веде додому… Або до ще одного світу, гарнішого за наш. Але для того, щоб вийти за обрій подій, треба віддати шану Йому.

— Кому — йому? — поцікавилася Оленка.

— І що таке обрій подій? — додав Влад.

— Усі події, як називають явища світу люди, відбуваються за обрієм, який ви бачите. Тут, усередені, панує спокій і нічого ніколи не змінюється. І це так чудово!

— Еге ж, можна довіку блукати цією пустелею! — побурмотів собі під ніс Влад.

— Наш Великий подарував усім незмінність і довершеність вічного спокою, — говорила істота, не звернувши уваги на слова Влада. — Втім, якщо ви готові вклонитися Йому, то зможете вийти до вашого бентежного і мінливого світу.

— Я хоч чорту вклонюся, аби потрапити в якесь нормальне, людське місто, де можна пожерти и випити! — озвався чоловік.

— Тоді прямуйте за мною, — ледь усміхнулася істота.

Вона наблизилася до однієї з великих тріщин на землі й якимось дивом розсунула її так, що мандрівники могли вільно пройти в темну щілину. Люди якось неквапом просочилися під землю й опинилися в безкінечній залі, залитій тьмяним жовтим світлом. Високу стелю пітримували сотні стовпів. Усі вони були різні — рівні й немов закручені, товсті й тонкі, майже прозорі й вирізьблені з твердого каменю.

Далеко між стовпами Влад помітив якийсь рух — неначе хтось грався в піжмурки й перебігав, ховаючись, він однієї колони до іншої. Оленка теж помітила той рух і здивовано вдивлялася за далекі стовпи.

— Він! — гордо мовила істота і шанобливо схилилася. — Вшануйте Його!

— От..! — чоловік хотів щось сказати, але натомість, подумавши, схилив голову.

Влад з Оленкою теж про всяк випадок уклонилися.

Коли вони озирнулися, прозора істота зникла. Натомість до них дивними зиґзаґами наближався той таємничий Він. Бандит став спиною до однієї з колон і націлив пістолет на невисокого господаря підземелля.

— Дарма, дарма, — почувся скрипучий голос. — Кулі мене давно вже не беруть. Утамуйте мою цікавість і розкажіть, як там, на вашій… е-е-е… Землі. Я люблю слухати розповіді мандрівників про різні чудернацькі й недосконалі світи.

Господар наблизився до людей, змахнув широкими рукавами свого одягу, схожого на халат. Світло впало на його обличчя. І тут стало видно, що, власне, ніякого обличчя немає! Є тільки щось схоже на гливке тісто з одним-єдиним яскраво-червоним ротом. Вигляд цього підземного господаря був настільки гидотний, що діти несамохіть здригнулися.

— То який же він, ваш світ? — наче усміхнулася потвора.

— На Землі сині річки й моря, багато зелені, — несміливо почала Оленка.

— Яка мерзота! Зелень! Як ви можете там жити? — заскрипіла істота.

— Як нам вибратися звідси? Хочеться побути в більш веселому місці! — перебив його чоловік, граючи в руці пістолетом.

— Ти пожалкуєш, що обірвав мою думку! — засичав господар підземелля. — Алє я вас випущу. Власне, ви самі вийдете — там, де я вкажу. Найбільше мене тішить не вдавана шанобливість, а вигляд мандрівників, які під землею проходять за обрій подій. Адже по поверхні всі ходять зачарованим колом! Лише через лабіринт можна досягти чогось!

— Лабіринт? — перепитав Влад. Він чомусь згадав леґенду про Мінотавра та Кноський лабіринт і йому стало лячно. Оленка теж чомусь зблідла.

— Де цей лабіринті — плюнув під ноги бандит. — Показуй!

— Ха-ха-ха! Все дуже просто! Ходіть за мною! — загигикала істота.

Люди рушили за нею. Незрозуміло було, звідки бралося світло, що заливало жовтавим кольором нескінченну залу й незліченні колони. Мандрівники просувалися кудись уперед, але довкола нічого не змінювалося. Здавалося, що стовпам і залі не буде кінця. Та несподівано шлях перегородила стіна, верхній край якої губився десь у темряві. Посеред стіни були невисокі двері, оббиті залізом. Підземний господар відчинив їх і жестом запросив заходити.

— Лабіринт! Якщо пройдете його — отримаєте свободу. І навіть, можливо, повернетеся додому!

— Мені не треба додому! — спохмурнів чолов’яга. — Просто в нормальний світ!

— А це вже від вас залежить — що ви зможете знайти! — вишкірилася істота. — Кожному — своє! Ідіть! А я спостерігатиму за вами! Це має бути кумедно!

Раптово бандит подався ближче до істоти й вистрілив з пістолета просто впритул. Підземний господар хитнувся, але замість упасти — голосно і страшно зареготав.

— Я ж казав, що кулі мене не беруть! Бували тут усякі прибульці, й зі зброєю, кращою за твою! Ідіть, а то будете блукати моїми залами довіку!

Він буквально заштовхав ошелешених дітей і чоловіка до лабіринту. Двері з гукотом зачинилися. Останній звук, який долинув іззовні, був скреготом замка чи засува. Запанувала тиша.

— Залишається шукати вихід, — озвався Влад.

— І думайте добре, де його знайти! — загарчав чоловік.

Перед мандрівниками було кілька нешироких коридорів, що починалися просто від дверей. Вони ледь помітно знижувалися вдалині. Яким слід іти? На вигляд усі ходи були однаковими. Рушили вперед навмання. Дивним було те, що кожен крок озивався своєрідним звуком, і не просто шерхотом від ступання нерівною стежкою, а неначе уривком якоїсь дивної мелодії. Щокроку відлуння ставало на півтону нижчим за попереднє. А за кожним поворотом своєрідна мелодія повторювалася спочатку.

Почалися тривалі блукання лабіринтом, виходу з якого не було видно. Скільки часу Влад із Оленкою й незнайомцем ходили цими божевільними переходами й слухали монотонні звуки, які долинали звідусіль? Вони б не відповіли. Години? Дні? Тижні? До переливчастих звуків іноді додавалися якісь стогони, рипіння, шурхотіння, що долинали невідомо звідки. Це було нестерпно. Іноді мандрівники здригалися, бо за рогом якогось повороту раптом щось гуркотіло й падало, неначе валилися камені.

— Клята потвора! — гарчав чоловік. — Вона хоче, щоб ми тут здохли! Шукайте якийсь вихід, бо я вас постріляю!

— Ми знайдемо вихід, не хвилюйтеся, — Влад позирав на пістолет бандита. — Ми обов’язково щось придумаємо.

— А-а-а! — заволав раптом роздратований чолов’яга і з усієї сили копнув ногою стіну лабіринту.

Несподівано стіна коридору неначе попливла вбік, а земля під ногами чоловіка почала сипатися, мов пісок. Ніхто не встиг отямитися, як бандит зі страшним криком провалився кудись у безодню. Лише чорна тріщина була на місці, де він щойно стояв. Діти приголомшено дивилися на розлам у землі. Він наче й не збільшувався, але Оленка і Влад несвідомо позадкували.

Оленка перелякалася і Влад довго заспокоював її. Зрештою, діти вирішили йти далі іншим коридором.

— Владе, ти помітив — зупинилася Оленка.

— Що саме?

— Відлуння наших кроків змінюються: тепер його тони підвищуються. Щокроку, — Оленка про щось міркувала. — І навіть підлога цього коридору неначе підіймається потроху вгору.

— І що це, по-твоєму, означає? — не розумів Влад.

— Можливо, це ознаки якогось виходу?

— Спробуймо пройти далі.

І справді, звуки від кроків набували вищих тонів. Іноді їх глушив грізний далекий гуркіт. Одного разу лабіринт аж здригнувся від поштовху.

Стеля коридору ставала вищою, він поширшав і видавався вже доволі просторим, як станція метро. Жовте світло теж змінювалося: воно стало більш яскравим, мало не білим. Нарешті Оленка і Влад побачили кінець проходу. Здивованим дітям відкрилися неозорі гірські ланцюги, вершина за вершиною, що заповнювали весь простір перед очима і тяглися до обрію. Діти стояли на краю бездонної темної

ущелини, яка відділяла кінець проходу від найближчого гірського пасма.

Оленка зойкнула і відступила від краю безодні. В цей час за спинами дітей почувся неприємний скрегіт, неначе хтось зачиняв рипучу браму. Вони озирнулися й побачили, що вихід з лабіринту зчиняється камінною брилою. Діти кинулися назад, але було вже пізно. Вихід зник. Вони стояли на вузкому карнизі над прірвою.

Влад обережно підійшов до краю і глянув униз. Голова його паморочилася від висоти. За дивним чорним туманом нічого не було видно. Несподівано десь унизу щось зблиснуло. Влад міг би присягнутися, що то була блискуча металева баня їхньої обсерваторії. Він навіть розгледів щілину для рури телескопа. Але цей міраж миттєво зник, і Влад тепер уже не знав, чи все те не привиділося йому. Він хотів було розказати про споглядальню Оленці, але раптом відчув, що земля пливе з-під його ніг. Карниз, на якому вони стояли, шалено захитався і раптом обвалився. Діти, відчайдушно чіпляючись за сипке каміння, полетіли вниз.

Їхнє падіння тривало кілька секунд, як потім усвідомив Влад. Він отямився завдяки сліпучому сонячному світлу. Хлопчик і дівчинка міцно трималися руками за щось, аби не впасти. І нічого твердого під ногами не відчували.

— Заради Бога, тримайтеся! Я вже несу драбину! — долинув десь ізнизу знайомий голос професора Філа.

Виявилося, що діти висять під банею своєї обсерваторії, вхопившись за край щілини для рури телескопа. Філ підставив драбину, й Оленка, а потім і Влад спустилися вниз.

Діти мовчали. Надто сильними видалися переживання від таких пригод. Професор дістав свій термос і налив Оленці й Владові чаю. Діти

жадібно пили. Їх змучила спрага. Нарешті вони заспокоїлися й розповіли науковцеві про все, що з ними відбулося.

— Ви не уявляєте, як це було небезпечно! — захвилювався Філ, дослухавши розповідь. — І не через бандита чи пустелі з лабіринтами.

Поблизу того світу, до якого ви потрапили, очевидно, є якесь надважке природе утворення! Ви чули про "чорні діри" — страшні зірки, які навіть не випускають світла через свою неймовірно велику силу тяжіння?

— Я читала про них, — згадала Оленка.

— Так от: поблизу таких зірок часто виникають тріщини в просторі й часі, точніше — у єдиному просторочасі! І хто потрапляє в таку щілину, чи як її назвати, виринає зовсім в іншому світі, часом навіть за тисячі світлових років від того місця! Це просто диво, що ви провалилися просто до нашої обсерваторії! Вам пощастило! А все це сталося через того злодюгу з пістолетом!

— Він зник десь там, — зауважив Влад.

— Треба розробити план охорони обсерваторії, — міркував Філ. — Досить таких пригод на вашу голову!

Дива країни Хісторії

— Я думаю ось що… — блиснула очима Оленка. — Ви, професоре, казали, що у вас є список усіх відомих вам паралельних світів. Так?

— Так… — завагався Філ, міркуючи, до чого хилить дівчинка. — І цей список може допомогти нам охороняти обсерваторію від лихих людей?

— Звичайно! — вигукнула дівчинка. — Адже в кожному "не нашому" світі є споруда на кшталт обсерваторії, чи щось подібне. Певний "вхід-вихід"! І тамтешні мешканці його якось же стережуть. Адже на Землі не з’являються потвори чи неприємні мешканці з інших світів…

— Або майже не з’являються, — похмуро зауважив Влад. — Може, ми ще не все знаємо про наш світ.

— І то правда, — зітхнув науковець. — Іноді тут, у нас, на таке натрапиш, що й не збагнеш, звідки воно береться…

— Проте нам із Владом слід, я гадаю, — вела далі Оленка, — побувати в якомусь гарному, безпечному світі й дізнатися в тамтешніх мешканців, як вони бережуть таємниці своїх обсерваторій. Інакше таке було б, таке коїлося… і в нас, і там!

— А що? — замислився Влад. — Я не проти побувати де-небудь іще!

— Не знаю, не знаю… — невдоволено буркотів Філ. — Якщо ваші батьки дізнаються, що тут відбувається, то відшмагають мене лозою… Ось мій тато колись…

— Вас бив ваш тато? — здивуванню Влада не було меж. — Як це?

— Та коли то було, — зітхнув професор, розуміючи, що бовкнув зайве. — Батько був суворий, і часи були суворі… Втім, я пригадую один із світів, де живуть вигадані істоти. Вигадані людиною. Отже, він є безпечним, бо всі вони — породження уяви. До речі, і вашої також.

— Як вони можуть жити десь там, якщо не існують насправді? — розгубилася Оленка. — То примари якісь!

— Гм… Як тобі сказати… — міркував Філ. — Світ цифр, фігур, тобто математика — начебто суцільна примара, вигадка. Гра розуму! Між тим,

цей уявний світ потужно впливає на життя людей. Математичні обрахунки лежать в основі всієї сучасної цивілізації. Комп’ютери, польоти в космос, розвиток економіки, зрештою, і ваші мандрівки — все це математика! Так і світ отих вигаданих істот, точніше — персонажів, героїв античних міфів. їх начебто немає, а водночас вони є. Адже багато з них — приклад для людей!

Влад із Оленкою трохи розгубилися. Професор наче й мав рацію, але уявити світ неіснуючих істот, нехай навіть і героїв міфів стародавнього світу, було важко.

— Але чому саме цей світ ви обираєте? — запитала Оленка науковця.

— Із Мінотавром, Лернейською гідрою та іншими страховищами? — додав Влад.

— Слушне запитання, — усміхнувся Філ. — Річ у тім, що персонажі міфів у інакшому світі теж інакші. Кажу щиро, адже я був на тих Парнасах і Олімпах…

— Як?! — в один голос вигукнули діти.

— Дуже давно… — зітхнув Філ.

— Це після того вас батько відшмагав, вибачте за запитання? — примружився Влад.

— Ні, мандрівка була набагато пізніше… А-пчхи! — професор несподівано знову почав чхати. — До речі, ми з Мігелем… А-пчхи! Знову нежить, перепрошую! Так от, ми з Міґелем передбачили можливість вашої нової подорожі й зійшлися на тому, що слід побувати у світі, де живуть, точніше — існують герої, персонажі всім відомих леґенд Давньої Греції.

— Ну… Ми, загалом, готові до подорожі! — вигукнув Влад. — Так, Оленко?

— Так, але чи не можна було б перед нею трохи поїсти? Я зголодніла…

— І я! — зізнався Влад.

— О, дорогі мої, вибачте! — знітився професор. — Я геть забув про вашу небезпечну подорож… І про час, який минув у ній і після неї. Маю хліб, чай, сир, мисливські ковбаски і печену картоплю! Так, я спік її тут, у грубці. Адже ми живемо в умовах походу, чи не так?

Філ хутенько накрив невеликий стіл, який був у обсерваторії, і діти взялися до їжі. Поки Оленка і Влад наминали смакоту, професор уважно розглядав якісь креслення, щось обраховував і навіть перевірив на міцність Крісло Переміщення, похитавши його й ретельно оглянувши.

— Але як же зветься той чудернацький світ міфічних істот? — запитав Влад.

— Дуже просто: Хісторія, — відповів учений. — Це слово грецькою мовою має багато значень: розпитування, дослідження, розвідування, розповідь, історія як така і взагалі — знання й наука. Як бачите, дуже личить вам і вашим мандрівкам!

— Так… — замислилася Оленка. — Ще одна історія, в якій ми побуваємо… Що ж, ми готові!

— Ну, тоді урочисто запрошую вас до Крісла. Ось вам про всяк випадок ліхтарик, що не гасне. Отже, неначе у Фелліні… Вісім з половиною… обертів, звичайно, — і ви в Хісторії!

— Фелліні? — не зрозумів Влад.

— Ах, то я жартую, — усміхнувся Філ. — Фелліні був моїм давнім знайомим з Італії. Я підкинув йому чимало ідей… Але — до справи!

Діти зручно вмостилися в Кріслі, Оленка повернула Ручку Переміщення… І за якусь мить крізь рожевий туман, який поволі зникав, вони побачили красиві гори, які поступово переходили в рівнину із соковитими луками і гаями. Яскраве сонце пестило невеликі містечка з білого каменю. То був півострів, який омивало синє море.

Влад і Оленка рушили з пагорба, на якому стояли, стежкою, що спускалася в долину.

Йдучи стежиною, вони не могли оминути чепурненьку хату, обсаджену соняшниками й мальвами. Посеред моріжка перед хатою стояв ослінчик, на якому сидів сивий дідусь і грівся під сонцем.

— Добрий день, — привіталася Оленка.

— Доброго дня! — поспішив додати Влад.

— Вітаю, вітаю вас, чудова юнь! — усміхнувся дідусь. — Як вас звати, звідки ви? Бо я щось вас не пригадую…

— Оленка! Влад! — назвалися діти.

— О! — наче здивувався дід. — А я — Зевс!

— Громовержець?! — отетерів Влад.

— Так мене називають! — промуркотів дідусь, явно задоволений, що про нього чули.

— Ми вас уявляли… не зовсім таким, — щиро зізналася Оленка.

— Я можу бути різним! — загадково мовив Зевс. — Просто зараз я відпочиваю. Трохи на городі порався, в хаті прибирав… Проте… От погляньте!

Зевс раптом випростався, зробив швидкий рух правицею й… перетворився на високого стрункого чоловіка міцної, атлетичної статури. На кучерявій голові в нього, тепер справді олімпійського бога, був оливковий вінок, а тіло вкривав золотий плащ. У лівій руці Зевс тримав щит — егіду, а в правій — великий жезл, на якому сидів орел із розпростертими крилами. Він струснув егідою, і враз небо вкрили хмари, здійнявся страшний вітер, буря. Блискавки розривали небо навпіл, і суцільна стіна дощу впала на долину.

Несподівано з хатинки вийшла лагідна бабуся, з докором глянула на Громовержця і тихо мовила:

— Ну годі вже, Зевсе. Всі вірять, що ти цар і батько богів і людей!

Зевс у відповідь вдарив жезлом об землю й знову став звичайним дідусем. А на чистому небі засяяло сонце. Бурі мов і не було…

— Ах, Геро, люба моя дружино, — зітхнув Зевс — Ну, чому ти не дала мені побавитися й показати прекрасним іноземцям, на що я здатен?

— Ви — Гера? — у захваті запитала Оленка. — От не думала, що побачу таку богиню!

— Так, — задоволено мовила Гера. — Це я. А чи можна дізнатися, чому ви завітали до нас? Утім, ми ж боги, і можемо читати думки людей. Вас цікавить, як ми охороняємо від сторонніх священні ходи до інших світів? Так?

— Так! — здивовано відповів Влад. — Ми вже дещо придумали, але хотіли б набути досвіду вашого світу.

— Чудово! — вигукнув дідусь-Зевс. — Зараз я покличу… Хто у нас там є охоронцем і героєм? Атлант? А, ні! Я ж Геракла призначав! Геракле! Агов! До нас, хутко!

Зевс дивився кудись за обрій. А потім сталося щось дивне: повітря начебто побрижилося, потьмяніло, затуманилося… І з такої собі легкої хмарки на поріжок перед хатою вийшов кремезний чоловік у потертій лев’ячій шкурі замість звичного одягу.

— Привіт! — усміхнувся він до Зевса, але, зауваживши присутність незнайомців, зробив обличчя серйозним і промовив, театрально здійнявши руку вгору: — Вітаю тебе, о Зевсе, повелителю й володарю…

— Облиш, Геракле, тут усі свої! — засміявся дідусь. — Ось яка справа… Ми живемо в найкращому зі світів, це зрозуміло… Але ці чудові діти, люди, як ти бачиш, прибули до нас із інших вимірів, з інших світів. Там у них на священний перехід між світами чатують небезпеки. Ми ж позбавлені їх через мою мудрість і твою хоробрість. Чим можна допомогти нашим друзям? Яку хитрість ти вигадав, аби не підпускати, скажімо, сестер Горгон, особливо Медузу, до Великого Проходу?

— Та як сказати… — зашарівся Геракл. — Медузою займається Персей, а я ж даю раду з Лернейською гідрою…

— Ти знову все наплутав, Зевсе, — втрутилася Гера. — Адже Великий Прохід між світами захищає винахід майстра Дедала і його сина Ікара!

— О, Зевсе! — вигукнув сам Зевс. — Я став геть забудькуватим! Вибачайте, діти, — склероз!

І Зевс почав викликати Дедала та Ікара, щось примовляючи й розмахуючи руками. Невдовзі з хмаринки, що прилетіла до хати, вийшли два майстри.

— Вітаю товариство! — протер заспані очі Дедал. — Викликали?

— Авжеж! — випередила Зевса Гера. — Старенькі ми вже, от і забули, як охороняється від сторонніх і лихих богів та людей Великий Прохід до інших світів!

— Так, — сумно додав Зевс, — забули! А ми ж маємо допомогти порадою двом маленьким мандрівникам!

— А, он воно що! — зрадів не менш заспаний Ікар. — Усе просто: Чарівне Ліжко Переміщення у Великому Проході ми забудували, оточили нашим чудовим винаходом — Лабіринтом. Ось документи. Виконавці: виконроб Дедал і підмайстер Ікар; замовник: цар Мінос; кошти — від Зевса Громовержця. Підписи, печатки… Все, як належить!

— О, боги! — здивувався Зевс. — Я й справді все забуваю! Так, Лабіринт і сам по собі є надійним охоронцем усіх секретів! Прошу, Дедале й Ікаре, покажіть його шановним… е-е-е…

— Владові й Оленці! — підказала Оленка.

— Так! Саме це я й хотів сказати! — зітхнув із полегшенням Зевс. — Майстрів я зараз сам відішлю до Лабіринту, а вас віднесе туди моя конячка…

— Кінь — віднесе? — не зрозумів Влад.

— Пегасе! — замість відповіді гукнув Зевс.

І вмить перед дітьми постав знаменитий крилатий кінь. Без зайвих розмов діти вмостилися на його широкій спині й, помахавши на прощання Зевсові та Гері, полетіли через море на острів, що зеленів на обрії.

На острові їх уже чекали Дедал та Ікар. Майстри стояли перед великим пагорбом біля входу до якогось підземелля. Там і була заплутана низка ходів, глухих кутів, коридорів і кімнат, що звалася Лабіринтом.

— А Мінотавр там є? — з острахом запитала Оленка.

— Ну, що ви! — усміхнувся юнак Ікар. — То ми з батьком розповідаємо вигадки про страховисько, аби діти не шастали, де не слід.

— Але ми мусимо показати вам Лабіринт, бо крім плутанини ходів, там є ще секрети, які не дозволяють стороннім дістатися Великого Проходу.

— Чи не взяти нам нитку і тягти її за собою, як це зробила Аріадна, щоб не заблукати в Лабіринті? — запитав Влад.

— То зайве! — запевнив Дедал. — По-перше, ми вас не покинемо, а по-друге, пам’ятаємо весь Лабіринт, як свою оселю!

— Гаразд, тоді ходімо! — погодилася Оленка і дістала негаснучий ліхтарик.

Майстри й діти рушили темними коридорами. Лише смолоскипи в руках Дедала та Ікара й ліхтарик Оленки освітлювали звивисті ходи Лабіринту.

Просувалися доволі швидко, адже провідники й справді знали Лабіринт. І, попри побоювання Оленки, минуло не так багато часу, коли мандрівники підземеллям зупинилися перед залізними дверима з двома рядами кнопок і літер на них.

— Ось, — гордо сказав Ікар, — наш із батьком винахід. Навіть якщо хтось і дійде до цих дверей, — чи тут, зовні, чи звідти, прибувши з іншого, невідомого нам світу, — пройти він не зможе. Бо треба знати шифр, код, набравши який на цих ґудзиках, можна буде розчинити двері.

— Гм… — мугикнув Влад, він був розчарований тим, що побачив. — У нас таке є на дверях багатьох будинків. Це кодовий замок… То це і є той секрет, про який ви казали?

— Так! — Дедал був вочевидь ошелешений почутим. — У вашому світі такі замки — звичайна річ? О, тоді ми схиляємо голови перед вашими видатними вченими і майстрами! Ваш світ досяг величезних успіхів у науці й техніці!

— Деякі успіхи є, звичайно, — скромно додала Оленка. — Проте нам би хотілося пройти до Крісла Переміщення, аби повернутися додому.

— Здається, хтось казав про Ліжко Переміщення? — уточнив Влад.

— Так, друзі, за цими дверима стоїть саме Ліжко! — сказав Ікар.

— А оскільки ви добрі прибульці з далеких світів, то, гадаю, вам можна назвати секретне слово, що відмикає двері. Слід натиснути кнопку під певною літерою і скласти заповітне слово.

— Це слово, — засяяв усмішкою Ікар, — ЗЕВС!

Влад лише знизав плечима, а Оленка натиснула відповідні кнопки. Двері розчинилися. Всі увійшли до просторої зали. Посеред неї було узвишшя зі щирого золота. Проте ніякого ліжка чи крісла, навіть стільчика ніде не було!

Діти розгублено дивилися на не менш розгублених майстрів.

Раптом Дедал ляснув себе по лобі.

— Це ж винахідник Дамаст на прізвисько Прокруст забрав Ліжко Переміщення на ремонт! Було багато нарікань на розмір ліжка. От він і взявся його полагодити за старовинними кресленнями.

— А як же нам тепер бути? — знітилася Оленка.

— М-м-м… Зараз щось придумаємо, — замислився Ікар.

Тим часом Влад зійшов на узвишшя і поглянув угору.

— Оленко, — сказав він, — просто над головою в мене якийсь дивний тунель. Може, це одна зі світових "червоточин", що веде до інших світів?

— Але де ж тоді Ручка Переміщення? — запитала вона.

— Не бачу нічого схожого на ручку… — оглядався Влад. — Утім, тут, на цьому узвишші, є дві виїмки, западини, дуже схожі на відбитки тіл. Може, слід лягти у них?

— Ви не знаєте, звідки ті заглибини? — запитала Оленка в Дедала та Ікара.

Ті заперечливо похитали головами. Оленка піднялася до Влада. Справді, дві заглибини неначе були створені за формою і зростом для них.

— Спробуймо? — запитав Влад у Оленки.

— А що лишається? — зітхнула вона.

Діти не встигли як слід лягти в заглибини й попрощатися з майстрами Лабіринту, коли якийсь вихор підкинув їх і поніс невідомо куди в рожевому тумані…

Корабель її Величності

…За мить мандрівники невідомими світами шубовснули у воду. Вона була тепла й солона. Діти легко змогли триматися на воді, а потім спробували потроху плисти. Коли марево розвіялося, Влад і Оленка побачили, що вони в якомусь морі. Неподалік від них височів дивний корабель — наче дерев’яний, але сучасний за формою.

— Люди за бортом! — почули діти чийсь вигук англійською мовою.

Два рятувальні кола на довгих мотузах опинилися біля них, і малі шукачі пригод ухопилися за коркові кружала. Відтак Оленку і Влада підтягнули до високого борту судна. Один із матросів спустився по трапу до дітей. Він допоміг спочатку Оленці, а потім і Владові піднятися стрімкими сходинками на корабель.

Оленці подав руку якийсь офіцер, пильно глянув на неї й запитав:

— Із маленькою леді все гаразд?

— Так, — відповіла дівчинка.

А офіцер уже допомагав Владові.

— Сер? — запитально дивився він на хлопчика.

— Все о’кей, — відповів Влад.

— Чудово! — полегшено зітхнув чоловік у формі. — Я можу доповісти капітанові Френсісові Лістеру про врятування юних леді й джентльмена…

— Олена, — чомусь поважно сказала дівчинка.

— Влад, — серйозно додав хлопчик.

— О, дуже приємно. Вибачте, я не назвався першим — Джозеф Ґарді, заступник капітана морського флоту її Величності Королеви на бойовому судні "Вікторія". Зараз я проведу вас до приміщення, де ви зможете перебратися в сухий одяг.

Дорогою до кают Влад встиг зауважити:

— Ось що означає Переміщення навмання — знову потрапили бозна куди…

— Що будемо робити? — прошепотіла Оленка.

— Шукати нормальну обсерваторію. Але перш за все слід зрозуміти, де ми, що це за люди… І діяти відповідно.

— Тільки б вони не були піратами! — зітхнула Оленка.

— Не схожі… Сподіваюся, вони української мови не розуміють. Зате ми їхню англійську знаємо! — підморгнув Оленці Влад. — І це дає нам перевагу в разі небезпеки.

Діти одягли нове матроське вбрання, і Джозеф Ґарді повів представити їх капітанові судна.

Френсіс Лістер виявився високим худорлявим чоловіком з акуратною борідкою і вусами. Оленці дуже сподобалася його біла форма з вишитими золотими якорями і хвацький кашкет.

— Вітаю вас, друзі! Вам пощастило, — почав капітан. — Після нічного нападу піратів на кілька суден одночасно мало хто зміг протриматися на воді до ранку. Ми прямуємо на батьківщину, до порту Плімут…

— До Англії? — не повірив своїм вухам Влад.

— Звичайно, — капітан здивувався запитанню Влада.

— То ми на Землі? — не могла повірити Оленка.

— Гм! — кахикнув капітан. — А де ж нам іще бути? На Місяці? Я розумію, таке потрясіння для вас, ваш круїзний лайнер, очевидно, затонув… Вам слід відпочити! А ви самі звідки будете?

Тут діти трохи розгубилися — адже якщо вони були на Землі, у своєму світі, то й відповідь мала бути очевидною, і Влад сказав:

— З України!

— О! — усміхнувся Френсіс. — Я знаю вашу країну. Пригадую, наше судно "Вікторія" заходило в Маріуполь. Запам’ятав надзвичайно модерну, якусь космічну архітектуру міста. А білі стоповерхові хмарочоси вашого Севастополя просто фантастично гарні з боку моря. Втім, я з друзями був і в старовинному Львові, і в Києві. Моїм синам у вашій столиці страшенно сподобався Дизнейленд на Дніпрі — кращий за каліфорнійський, а також іще одне величезне місто розваг для дорослих і дітей серед парків у лівобережній частині міста. Гарна країна у вас!

— Дякую, — промимрив Влад, усвідомлюючи, що знову коїться щось не те.

Минулого року він із батьками був у Севастополі, проте жодного стоповерхового хмарочосу там не бачив. А яке ж величезне "місто розваг" є в Києві? Щоправда, Дизнейленд, як він чув, в столиці збираються будувати… Та коли ж це буде? Може, їх з Оленкою закинуло в майбутнє? Тоді до чого і звідки пірати? Хоча, можливо, і в майбутньому є пірати?

По обличчю Оленки Влад бачив, що і вона зрозуміла: ця Земля, на якій вони опинилися, — якась дивна, не така, як їхня. Проте Україна, Англія, порт Плімут… Влад напружено думав, але збагнув, що треба просто зачекати. Зараз не було змоги щось вирішити.

— Скажіть, будь ласка, сер Френсіс, — звернулася Оленка до капітана, — ми зараз, наскільки я розумію, в Середземному морі?

— Саме так! Бачите, Джозефе, — глянув на заступника капітан, — потрясіння потроху минає і вони починають згадувати, де опинилися.

— Так, капітане, — запевнив Влад.

Влад мусив погодитися зі словами сера Лістера. Адже як було пояснити цим людям усі неймовірні пригоди мандрівників світами? Влад і Оленка не знали. Та й чи повірили б у карколомні переміщення дітей мужні моряки?

— Пропоную вам, леді Олено і сер Влад, ось що, — міркував уголос капітан. — "Вікторія" прямує крізь Ґібралтарську протоку в Атлантичний океан і, минаючи Біскайську затоку, йтиме до Великої Британії, в Плімут. Із Плімута чи Лондона ви зможете на гіперлітаку за кілька хвилин повернутися в Україну. Але зараз мусимо не гаяти часу, а відійти подалі від небезпечного піратського району Середземномор’я — довкола острова Мальта. Мальтійські пірати чи не найстрашніші в світі!

— Колись ми вже мали справу з піратами Бермудських островів, — не втримався Влад.

— О! Ви розкажете потім моїй команді про ту вашу пригоду. А зараз — усі по місцях! — скомандував Френсіс Лістер. — Повний вперед!

Матроси забігали, готуючи судно рушати далі. Вже за кілька хвилин "Вікторія" почала швидко йти на захід.

— Ще одна дивина, — говорила між тим Оленка Владові. — Наскільки я знаю, на сучасній Мальті жодних піратів немає. Татові знайомі відпочивали на острові й розповідали нам, як їм там сподобалося.

— Так, ця Земля, здається, не зовсім Земля. Які сюрпризи готує нам цей світ, хотів би я знати?

— Капітан Лістер згадав про Лондон…

— Ну, то що? — не зрозумів Влад. — Краще повертатися додому просто з Плімута.

— А ти чув таку назву: Грінвіч? — примружилася Оленка.

— Як я міг забути! — захвилювався Влад. — Адже в цьому передмісті Лондона розташована славетна обсерваторія! Меридіан, який проходить через Грінвічську обсерваторію, визначили початковим, нульовим!

— Атож! — сяяла Оленка. — Гадаю, саме ця обсерваторія нам потрібна!

Влад хотів щось сказати, але не встиг — завив сигнал тривоги. Здійнялася страшна метушня: капітан віддавав накази, матроси

займали позиції біля бортів судна і якихось пристроїв на палубі, заступник капітана разом із кількома матросами кидав за борт, у море, металеві кулі завбільшки з людську голову.

Але як не роздивлялися довкола Оленка і Влад, нічого небезпечного чи підозрілого вони не бачили. Чому ж тоді так гарячково працювала команда? Звідки вони дізналися про можливу небезпеку?

Незабаром усе з’ясувалося. Френсіс Лістер покликав дітей зайняти місця поруч із ним, на капітанському містку, сказавши, що тут більш-менш безпечне місце. Як стало зрозуміло, пірати продовжують полювання на кораблі. Оленка і Влад із подивом дізналися: тутешні пірати зовсім не плавають на кораблях і не беруть інші судна на абордаж. Вони мають кілька потужних підводних човнів, субмарин. Пірати підкрадаються під водою до суден, топлять їх за допомогою торпед, не наражаюсь на небезпеку бути потопленими. Адже не кожен корабель може завчасно "побачити" під водою піратський човен. Не у всіх суден є потужні сканери, які виявляють невидиму небезпеку. Між тим пірати, потопивши якесь судно, потім спокійно збирали коштовні речі з дна. Ніхто їх не бачив, ніхто їм не заважав...

На щастя, "Вікторія" мала сканер далекої дії, який і попередив команду про наближення двох піратських субмарин. До того ж корпус "Вікторії" був не металевий, а зі спеціального пластику, який добре поглинав сигнали піратських сканерів і був не такий помітний на екранах ворожих суден. Пірати, мабуть, виявили "Вікторію" через звук двигуна, коли судно рушило до Ґібралтарської протоки.

Капітан Лістер наказав зупинити двигун. Судно лягло в дрейф і спостерігало за пересуваннями піратських підводних човнів. Джозеф Ґарді бачив на великих моніторах у бойовій рубці корабля силуети двох субмарин. Вони поволі, але невпинно наближалися до "Вікторії". Втім, команда, кидаючи за борт оті круглі предмети, які бачили Оленка і Влад, уже підготувалася до зустрічі небезпечних "гостей". Дивні кулі були перехоплювачами торпед. Щойно якась із торпед почала би рух від

ворожого судна, як назустріч їй помчала б куля-перехоплювач. Ці кулі реагували на пересування в бік судна сторонніх металевих предметів. І на деякій відстані від англійського корабля пролунав би вибух знешкодженої торпеди. Лише після таких дій "Вікторія" сама почала б атаку на піратські судна за допомогою власних торпед.

Власне, так усе й сталося. Субмарини обійшли судно капітана Лістера з двох боків і одночасно випустили кожна по п’ять торпед. Кулі-захисниці помчали назустріч видовженим бойовим зарядам піратів. Після страшних вибухів знешкоджених торпед пірати, зрозумівши, що бажаної мети вони не досягли, зробили ще один залп — знову по п’ять торпед з кожного підводного човна. Але кулі корабля відбили і цей напад. Більше торпед у піратів не було, й вони почали розвертати свої човни. Це й стало сигналом до атаки з боку команди "Вікторії". По десять торпед погналися за кожною субмариною піратів… І незабаром ті вже лежали на морському дні, саме там, куди вони відправляли мирні судна…

— Сер, — підійшов до капітана Лістера Джозеф Ґарді. — Дозвольте доповісти! Атаку піратських субмарин відбито. Нападників потоплено. З нашого боку втрат екіпажу і пошкоджень судна немає!

— Дякую за службу! — усміхнувся Лістер. — Оголосіть подяку матросам. А коку передайте прохання: нехай приготує команді, нам усім, найкращий святковий пудинг на честь врятування двох молодих іноземців і перемоги над ворогом!

— Так. сер! — і Іарді побіг виконувати накази каптана.

Подальше плавання "Вікторії" і наших мандрівників було не надто тривалим, проте й не легким. В Атлантичному океані, поблизу Біскайської затоки, судно натрапило на страшний шторм. Тут уже було не до жартів. Влада як юнгу залучили до необхідних робіт: адже "Вікторія" тріщала й стогнала під ударами величезних хвиль. Деякі

матроси були впевнені, що настав кінець їм і судну. Лише залізна витримка і досвід капітана Френсіса Лістера допомогли здолати натиск стихії й розгубленість кількох моряків.

Оленці, на жаль, було дуже зле під час шторму і бурі. Вона потерпала від морської хвороби. Її нудило, і вона лежала в своїй каюті.

Але буря минула, команда прибадьорилася, а Оленка нарешті змогла вийти на палубу й погрітися на сонці. Невдовзі на обрії з’явилися обриси біло-зеленого суходолу, хмарочоси якогось міста. Черговий матрос вигукнув: "Плімут!" Небезпечна мандрівка морем добігала кінця.

Уже в порту Влад і Оленка довго дякували Френсісу Лістеру, Джозефу Ґарді, всьому екіпажу "Вікторії". Капітан дав дітям грошей на швидкісний поїзд до Лондона. Наші мандрівники твердо вирішили дістатися Грінвічської обсерваторії.

Небачений прозорий експрес мчав так швидко, що діти й роздивитися довкола не встигли, як були вже в Лондоні. Величне місто вразило їх двоповерховими автобусами і лівостороннім рухом: переходячи вулицю, спершу слід було дивитися не ліворуч, а праворуч, бо саме звідти їхали машини…

Скориставшись метро й автобусом, Оленка і Влад дісталися Грінвіча. Знайти комплекс споруд споглядальні тут було неважко: дорогу знав кожен.

Із хвилюванням діти підійшли до високої чавунної брами, що закривала вхід до огородженої території містечка-обсерваторії. За огорожею нікого не було видно. Складалося враження, що там, на галявинах і між будинків, нікого й не було.

Поки Влад і Оленка міркували, як діяти далі, біля входу до наукового містечка з’явилися школярі з учителькою.

— Приєднуйтеся до екскурсії! — запросила вчителька Влада і Олену.

Підійшов екскурсовод-науковець, почав розповідати історію обсерваторії. Потім він водив усіх старими й новими спорудами, пояснював, як працюють телескопи і що можна побачити на зоряному небі вночі.

— А де найстаріша частина обсерваторії? — не витримала Оленка.

— А! Так! — наче щось згадав екскурсовод. — Там тепер невеличкий музей. Я вас проведу. Якщо хранитель музею дозволить, то ви його зможете оглянути. Проте той хранитель доволі дивакуватий…

Екскурсовод вказав на приземкувату споруду із круглою банею, що ховалася за деревами. У Влада й Оленки тьохнуло серце: то була викапана їхня рідна обсерваторія.

Діти, не чекаючи екскурсовода, побігли до неї…

Двері старої споглядальні прочинилися, і Оленка з Владом увійшли до знайомого приміщення. Яке ж було їхнє здивування, коли вони побачили біля Крісла Переміщення професора Філа, що мирно куняв, сидячи на стільчику.

— Крісло! — не втримався Влад.

— Філе! — вигукнула від подиву Оленка. — Ви тут?!

— Так, я тут, — вмить прокинувся старий, — де ж мені бути? Філ Дуґлас до ваших послуг. А звідки ви знаєте моє ім’я? Я щось вас не пригадую…

Діти уважно поглянули на цього Філа і зрозуміли: попри разючу схожість, то все ж був не їхній професор.

— Вибачте, — тихо сказала Оленка, — але ви так схожі на одну людину…

— Я навіть здогадуюся, на яку… — загадково зауважив Філ Дуґлас. — А молодий джентльмен, як я бачу, навіть упізнав Крісло Переміщення! Хвалю!

— Що ж тут упізнавати? — трохи грубувато сказав Влад. — Воно точнісінько таке, як у нас, на справжній Землі.

— Ну, яка Земля справжня — то ще питання… — усміхнувся Дуґлас. — Колись, так давно, що ви й не уявляєте, вчені клонували, тобто зробили повні копії багатьох людей — з їхніми думками, поглядами, характерами… Було й своєрідне клонування, копіювання різних країн, земель, континентів і океанів… Усе це перенесли задля експерименту в близький до Землі, але паралельний світ. І ось минув час… Ви бачите, що ця, моя Земля виявилася після розвитку майже така, як ваша, правда ж? І навіть старий Філ, що сидить у вас в обсерваторії, схожий на мене?

— Чи ви на нього… — усміхнувся Влад.

— Так, або я — на нього… — замислився Філ Дуґлас. — Такі бувають курйози розвитку світів! До речі, я одного разу був на вашій Зелілі, у Філа! Проте маю зазначити, що наша Земля краща.

— Еге ж, — скривилася Оленка. — Особливо пірати…

— Ну, гаразд, не будемо сперечатися, — примирливо мовив Філ. — Там, у вас воєн теж вистачає…

— Це правда. На жаль, — зітхнув Влад. — Але ми б насправді хотіли…

— Повернутися додому? — вгадав Дуґлас.

— Звичайно! — вигукнула Оленка.

— Гаразд. Тут нічого складного немає, — Філ вказав на Крісло Переміщення. — Курс мені відомий. Прошу сідати.

— Дякуємо! — зраділи діти і вмостилися в Кріслі.

— Ну, бувайте! Якщо забажаєте — приходьте до мене, погомонимо… — старий уже виставляв Ручку Переміщення в потрібне положення. — А професорові Філу — привіт від мене! Хай не забуває!

— Дякуємо, ми передамо! — запевнив Влад.

Оленка замружила очі, Влад узяв її міцно за руку… А Дуґлас щосили крутонув Ручку.

Усе оповив рожевий туман, і діти відчули стрімкий рух…

Пророцтво Татаси

…Усе оповив рожевий туман і діти відчули стрімкий рух. За мить вони вже були в своїй обсерваторії. Не встигли Оленка і Влад, помахавши руками, розігнати рожеве марево, як просто остовпіли від здивування.

У споглядальні була ціла купа народу. Над професором Філом, що лежав на підлозі й тяжко дихав, стояли Оленчин брат Марко і Владова сестра Леся. Біля них на ослінчику сидів зовсім маленький хлопчик і

гірко плакав. Утім, звичайним хлопчиком він видавався лише на перший погляд. Його можна було б сприйняти за представника групи якихось міських панків — через зелене волосся, що стояло на голові сторчма. Але вух у нього не було. На їхньому місці були лише дві акуратні заглибини. Та й кліпання очима у нього під час безперервного плачу відбувалося не як у людей — опусканням верхньої повіки, а швидким рухом третьої повіки із внутрішнього кутка ока до зовнішнього. Шкіра в малого була кольору густого жовто-коричневого меду.

— Ага, ось вони, — суворо мовив Марко, побачивши наших мандрівників. — Прибули нарешті.

— Якби ви знали, як хвилюються через вашу відсутність батьки! — вигукнула Леся. — Чому ви про них не думаєте?

— Я хочу до мами! — раптом голосно сказав зелено-жовтий хлопчик і ще дужче заплакав. — Вона мене теж чека-а-а-є!

— Що трапилося? — нічого не розумів Влад.

— Професоре, ви захворіли?! — Оленка з жахом дивилася на блідого Філа.

— Ми вже викликали "швидку допомогу" для Філа. — зауважив Марко. — Вас не було надто довго. Через це професор перехвилювався і йому стало зле. Добре, що ми нагодилися — батьки попросили розшукати вас. А ви…

— З нами все гаразд, як бачите, — сказав Влад.

— Так, братику, але довкола вас — негаразд! — суворо мовила Леся. — Іноді не слід забувати й про інших людей. Вони ж думають про вас…

— Не лайте Олену і Влада, — слабким голосом мовив Філ. — Вони не винні. Це мій винахід… І я не зміг зробити його досконалим і безпечним…

— Не розмовляйте, будь ласка, професоре, вам може стати гірше, — збентежилася Леся. — А Владові й Олені слід самим мати голову на плечах.

— А-а-а! — раптом голосно заревів хлопчик. — Хочу додому!

— Хто ти, хлопчику? — схилилася до нього Оленка. — Ти звідки?

— Гадаю, що він з якогось паралельного світу… — зауважив Влад.

— Звідки?! — в один голос вигукнули Леся і Марко.

— Ех, — махнув рукою Влад, — якби знали, що з нами було, де ми мандрували…

— Не лякай нас! — змінилася в обличчі Леся.

— Бачу, професор казав правду про ваші переміщення, а не марив, як я гадав, — замислено мовив Марко.

— Хочу додому! — рюмсав хлопчик.

— Заспокойся, — погладила малого Оленка. — Розкажи нам, як ти сюди потрапив і звідки.

— Я потрапив сюди з мого дому, — трохи заспокоївся хлопчик. — Точніше, з прогулянки, коли ми з друзями пішли до шкільної обсерваторії… А звати мене Мео…

— О! Це вже щось, — зрадів Влад. — Пригадай, Мео, а як зветься твоя країна чи світ? І що було в обсерваторії, чи не сідали ви в якесь крісло або на диван, скажімо?

Поки Влад і Оленка розпитували хлопчика, Марко і Леся давали професорові смоктати якісь пігулки і напували чаєм. Обличчя Філа потроху ставало рожевим, природного кольору, і дихання його видавалося вже не таким уривчастим.

Оленка не знала як діяти: чи втішати Мео, чи спочатку допомагати професорові. Влад потиснув руку Філові, й той нарешті усміхнувся, а потім, за своєю звичкою, голосно чхнув.

Між там Влад обняв малого й заспокоїв, пообіцявши, що неодмінно знайде його дім і батьків. Оленка ж почала уточнювати в маленького прибульця все, що тільки можливо, про його країну. Мео розповідав про всякі дива, і Влад з Оленкою все більше переконувалися, що він потрапив до обсерваторії з якогось дуже химерного паралельного світу…

Нарешті Влад умовляннями й наполегливістю домігся найголовнішого: Мео пригадав, що коли він із друзями бешкетував у споглядальні, то всівся на диванчик біля якоїсь штуки, що нагадувала коло чи штурвал корабля. А його приятель Афа повернув те коло…

— Дорогий Мео! — благала хлопчика Оленка. — Згадай точно: на скільки обертів той Афа повернув вашу Ручку Переміщення.

— Він не казав, що це ручка… — замислився Мео.

— Не має значення, як вона називається, — хвилювався Влад. — Головне: скільки обертів! Тільки знаючи їхню кількість, ми зможемо повернути тебе додому з нашої обсерваторії.

— Афа саме тоді вголос повторював лічилку: "Раз, два, три, чотири, п’ять..." — напружено міркував Мео. — Як же там далі було: "П’ять, шість, ще три чверті, — добрий гість!" Саме так він і сказав.

— Хто це, "добрий гість"? — здивувалася Оленка.

— Несуттєво! — вигукнув Влад. — Головне — шість і три чверті обертів!

— Так, — підтвердив Мео.

— Про що це ви? — втрутився Марко.

— Ми маємо відвезти Мео додому, — пояснила Оленка. — Він згадав кількість обертів Ручки Переміщення.

— Ні, досить небезпечних мандрівок! — заявила Леся. — Навіть те, що нам устиг розповісти професор...

— І ти, Лесю, хочеш, щоб Мео залишився тут, сам, на чужій для нього Землі, без батьків? — спохмурнів Влад.

— Ну, в такому разі, ми повинні "летіти" до рідного світу Мео, чи як назвати таке переміщення, всі разом, — твердо сказав Марко. — Самих ми вас не відпустимо.

— Ми не можемо всі супроводжувати Мео з трьох причин, — розсудливо зауважила Оленка. — По-перше, ви маєте допомогти Філові; по-друге, ми всі просто не помістимося в Крісло Переміщення; а по-третє, у нас із Владом є вже великий досвід!

— Але я почуваюся набагато краще! — прошепотів професор.

— Мушу визнати, — зітхнув Марко, — що моя невгамовна молодша сестричка цього разу має рацію. Я піду зустрічати "швидку допомогу" до найближчої вулиці — на цю зарослу гору авто не виїде, та й дороги лікарі не знають. Леся буде поруч із Філом. Ну, а ви… Повертайтеся швидше. І присягаюся, це буде ваша остання мандрівка без дозволу батьків. І мого!

Марко висловив усе дуже поважно. А Леся лише безпорадно розвела руками: що було діяти? Мео не міг залишатися тут, на Землі…

— Вибачте, Олено і Владе, — зітхнув професор. — З мене, мабуть, кепський науковець… Але до нас уже їдуть найкращі науковці світу. Вони вирішать, як бути з нашою та іншими місцями переміщення, чи то пак — обсерваторіями на Землі, як їх поліпшити, як убезпечити мандрівки до інших світів…

— Ви найкращий професор у світі! — вигукнула Оленка. — Але нам час!

— Так, я дуже хочу повернутися! — скривився Мео.

— От бачите! — прибадьорився Влад. — До діла. Сідаймо, Мео й Оленко, до Крісла!

— Бережіть себе! — кинув на них тривожний погляд Філ.

— Не баріться в тих світах! — благально попросила Аеся.

— Щасти вам! — махнув рукою Марко. — Повертайтеся якнайшвидше!

Але, здається, троє малих мандрівників уже не дослухали останніх слів. Влад повертав Ручку Переміщення, і рожевий туман огортав їх…

Споруда, посеред якої опинилися шукачі пригод, дуже нагадувала їхню земну обсерваторію. Щоправда, вона була зовсім не старою і дуже охайною. Видно, нею часто користувалися, заходили до неї, прибирали…

Мео не стримався і радісно вигукнув: "Еге-гей! Це вона! Ми вдома!" Влад хотів було ввічливо проводити Мео до першого-ліпшого мешканця цієї місцини й попрохати відвести малого додому, а самим просто зараз повернутися на Землю, але… Він озирнувся майже одночасно з Оленкою, й майже одночасно із нею зойкнув: до них з кутка цієї споруди наближалося величезне волохате і смердюче чудовисько. Паща потвори була роззявлена, із неї крапала синя слина, а численні гострі зуби виблискували, мов перламутр у мушлі.

— Мамо! — пропищала Оленка.

— Мамо! — зрадів Мео. — Мої нові друзі привезли мене додому!

— Як добре! Я так хвилювалася за тебе!

Лише тепер, коли долинув приємний голос, Оленка і Влад помітили, що біля боку потвори, яка тяжко хекала при кожному кроці, йшла тендітна жінка. Мео був такий схожий на неї, що неважко було здогадатися, хто є його мамою.

— А це наш домашній улюбленець! — показав Мео на потвору. — Правда, він кумедний? І навіть трохи підріс, поки мене не було!

— Авжеж, — насилу сказав Влад. — Кумедний. Як його звати?

— Цьмок! — відповіла замість Мео його мати. — А мене — Сита! Я дуже вдячна вам, що ви привели мого бешкетника додому! Цьмоку, спокійно! Тут усі свої!

Останні слова були дуже до речі. Адже Цьмок не надто приязно поглядав на Влада й Оленку. І навіть починав було вже гарчати. Втім, після слів Сити Цьмок швидко заспокоївся і навіть стулив страшну пащу.

Оленка і Влад хотіли вже попрощатися й рушати додому, але Сита якось пильно поглянула на них і раптом впала навколішки перед дітьми.

— О щастя! — голосно вигукнула вона. — Старе пророцтво справдилося! Все саме так, як закарбовано в священній Кам’яній Книзі: "Один приведе двох. І стануть вони над царями всіма. І вклонятимуться малим великі, бо значні діла і знання цих менших. І владарюватимуть двоє над Татасою, і прийде вічний спокій і щастя для тих, хто увірує в двох однакових, але різних". Як я відразу не збагнула: це ж Мео, один, привів вас, — двох, начебто однакових, але різних і нетутешніх. Ви з інших світів і відтепер будете господарями Татаси!

— А що таке "Татаса"? — оторопіло запитав Влад.

— Це все, що довкола, — усміхнувся Мео. — Наш світ, до якого ви прибули!

— Ви нові господарі Татаси, бо так велить давнє пророцтво! — захоплено мовила Сита. — І прийшли ви з чарівного місця з’яви всіх попередніх прибульців!

— Ні, це якась помилка! — перелякалася Оленка. — В пророцтві йдеться зовсім не про нас! Ми не хочемо тут владарювати! На нас чекають!

Проте Сита вже робила дивні хвилеподібні рухи руками, ніби махаючи комусь невидимому. Дітям здалося, що вони навіть відчувають якийсь вітерець. Невдовзі ззовні споруди здійнявся якийсь шум. Сита урочисто запросила Оленку і Влада вийти з обсерваторії.

Коли Мео, Влад і Оленка вийшли на широкі круглі сходи довкола споглядальні вслід за жінкою, здивуванню землян не було меж. Пагорб, на якому стояла споруда, був оточений незліченною кількістю мешканців Татаси. Величезне юрмище говорило, вигукувало, вимахувало синьо-зеленими прапорами… А все нові й нові жителі світу Татаси йшли і бігли до пагорба, аби шаленим криком "Двоє! Двоє!" привітати дітей із звичайної земної школи.

Нарешті крізь натовп, що шаленів від захвату, до Влада й Оленки пробрався якийсь поважний чоловік із таким само зеленим волоссям, як у Мео, і радісно кинув у натовп:

— Ми дочекалися! Це вони! Пророцтво справдилося, і тепер настав кінець лихим часам!

— Ва-о-о! Ва-о-о! — заревіло юрбище.

— Дозвольте привітати вас, наших господарів, — чоловік став на коліна перед Оленкою і Владом. — Прийміть цей стародавній символ влади від мене, жерця Вао! А палац уже чекає на вас!

Чоловік простягнув дітям якусь кострубату палицю, схожу на засохлу почорнілу ковбасу. Владові з огидою довелося прийняти цей "символ влади". А численна охорона зі списами, яка виросла ніби з-під землі, вже оточила дітей і показувала, куди йти, прокладаючи дорогу в натовпі.

— Владе, — зашепотіла Оленка, — треба щось робити! Вони ж мають нас за якихось богів чи царів!

— Ми повернемося до обсерваторії й вирушимо на Землю. Гадаю, слід просто зачекати й вибрати слушний момент.

— Якщо ми "царюємо" над мешканцями цього світу, то можемо наказати їм виконувати наші прохання! — гаряче продовжувала Оленка. — Скажімо, не перешкоджати нам іти до обсерваторії.

— Зажди. Я відчуваю, що цього не слід робити зараз…

Тим часом Влад із Оленкою, Вао, Сита, Мео і страшний Цьмок наближалися до якогось екіпажу на колесах, що нагадував старі автомобілі на Землі, які й самі скидалися на карети. У довжелезний екіпаж були впряжені пухнасті тварини, схожі на земних кенгуру чи тушканчиків. Вао урочисто посадовив дітей на м’які сидіння, а сам зайняв місце навпроти них. А ось Ситу і Мео охорона не пустила до екіпажу. Вао махнув рукою, і дивний візок рушив. Кидало його страшенно — адже тварини, які правили за коней, не бігли рівно, а стрибали. Відтак і екіпаж просувався так, що можна було зуби загубити від шарпання і смикання.

Нарешті всі прибули до величезного рожевого плацу, що віддзеркалювався у величезному ставі перед ним. На стінах палали численні смолоскипи.

Вао довго водив Оленку і Влада численними залами і кімнатами палацу, розповідаючи, де можна спати, де їсти, а де приймати прохачів, які відтепер будуть щодня приходити до палацу й чекати на диво від двох посланців до Татаси. Виявилося, що виходити з плацу мандрівникам суворо заборонено. Адже їхнє священне життя, за словами Вао, тепер належить усім мешканцям Татаси. І його слід пильно берегти від несподіванок.

— Це вже мені геть не подобається, — похмуро зауважив Влад, коли вони з Оленкою лишилися на самоті.

— Схоже на ув’язнення… — відгукнулася Оленка. — Пам’ятаєш ту тюрму, де ми колись опинилися?

— Авжеж… — замислився Влад. — Нам слід обстежити палац, раптом ми знайдемо щось корисне для нас, — те, що допоможе дістатися споглядальні й утекти…

— Вао сказав, що охорона лише довкола палацу, а в ньому ми можемо пересуватися вільно.

— Так, і цим слід скористатися. Ходімо!

Діти пішли перш за все в ту частину палацу, в яку Вао їх не водив під час своєрідної "екскурсії". Що вони там сподівалися знайти?

Невдовзі вони дісталися великої темної кімнати, в якій безладно валялися різні, часом неймовірні речі. Діжки, дитячі іграшки, поламані луки й стріли, сувої паперу, шматки старовинних мап, стоптане взуття і навіть місячний квиток на проїзд у трамваї на лютий 1997-го року! У кутку стояв чималий баняк із написом на білій етикетці: "Медичний спирт".

— Що це за зібрання мотлоху? — дивувався Влад.

— А ти не здогадуєшся? — збентежилася Оленка. — Це речі, які лишилися від різних прибульців до цього світу. Хотіла б я знати, що з ними сталося?

— А моя мама розповідала мені, що колись її мама, тобто моя бабуся, — пригадав Влад, — лікувала її від застуди, користуючись медичним спиртом, щоб поставити "банки" на спину.

— Як це? — не зрозуміла Оленка.

— Я точно не знаю, але бабуся підпалювала змочену в спирті вату, наближала медичну "банку" до вогню, а вогонь випалював кисень із тієї "банки", й вона через це просто "прилипала" до спини…

— І що?

— Ну, мама одужала, — міркував Влад. — Але головне я запам’ятав — спирт горить!

— А зовні він схожий на воду… — глянула на банку Оленка.

— У цьому ж і річ! — зрадів Влад. — Ми завтра покажемо всім мешканцям Татаси, які ми чудодії, і втечемо додому!

І Влад почав щось пошепки пояснювати Оленці.

На ранок, після того; як слуги подали їм сніданок, діти наказали цим мовчазним чоловікам негайно покликати до них Вао. Незабаром той з’явився. Оленка і Влад пояснили, що хочуть показати всім охочим велике диво, яке створять власноруч. Захоплений Вао охоче погодився. Він умить розіслав гінців по всіх усюдах, щоб сповістити про початок епохи владарювання двох і про час чудес.

Перед рожевим палацом зібрався величезний натовп. Вао виголосив коротку промову, і всі тубільці почали захоплено вітати Влада й Оленку. Мешканці Татаси галасували й вимагали від дітей дива — негайно.

Влад велично, наскільки міг це зробити, здійняв руку вгору й привітав усіх. Потім він виніс велику металеву каструлю. Показавши натовпу прозорий спирт, Оленка заявила, що вони зараз підпалять цю воду, й вона горітиме. І вилила спирт до каструлі. Що тут почалося! Вигуки захвату, недовіри, обурення лунали звідусіль. Навіть стриманий Вао єхидно усміхнувся, вочевидь, не повіривши в таку неймовірну річ. Вода не горить! Але Влад, як вправний факір, запалив якусь тріску від одного із смолоскипів, які сяяли на стіні палацу й швидким рухом підніс вогонь до рідини в каструлі. Спирт спалахнув так миттєво, а полум’я було таким високим, що Влад ледь устиг відсмикнути руку від вогню.

Крик жаху пролунав над натовпом, і всі мешканці Татаси впали долі. Наляканий Вао теж розпростерся перед дітьми.

Влад між тим суворим голосом наказав подати візок, на якому вони приїхали до палацу. В один голос мандрівники заявили, що їм необхідно повернутися до місця, де вони з’явилися, аби показати ще одне диво. Вао тут же розпорядився подати екіпаж, і невдовзі Оленка і Влад були вже в обсерваторії. Вао, який приїхав із ними, зажадав, щоб "двоє мудреців" зачекали, поки й сюди прибіжать ошелешені дивом жителі Татаси. Проте Влад і Оленка не піддалися на вмовляння і швидко всілися в Крісло. Перш ніж покрутити Ручку, Оленка глянула в очі Вао й сказала:

— Передайте всім мешканцям Татаси, — Сизі, Мео, всім-всім, — що шукати мудреців і добрих керівників слід серед вас самих! Бувайте!

— Я не відпущу!.. — не встиг договорити Вао, як рожевий вихор закрутив дітей і всю споглядальню…

У пошуках Етейї

…На превеликий подив Оленки і Влада, вдома, у звичній, уже такій знайомій споглядальні на них чекала лише Леся. Вона пояснила, що Марко мусив супроводити професора до шпиталю. Лікарі "швидкої допомоги", що прибули до Філа, наполягли, аби везти його не додому, а в лікарню. Далася взнаки перевтома літнього науковця, давня хвороба його серця… Тим паче, що Філа слід було, як кажуть, "поставити на ноги" до конференції науковців різних країн, яка мала відбутися саме в їхньому місті, і незабаром. Ця всесвітня нарада мала б вирішити: як убезпечити переходи між паралельними із Землею світами від непроханих або небажаних гостей, як уберегти дітей від несподіваних мандрівок…

Дивним для Оленки і Влада було також те, що Леся анітрохи не збентежилася їхньою тривалою відсутністю. Виявилося, що поки вони мандрували, на Землі минуло лише хвилин двадцять… Діти ніяк не могли звикнути, що в інших, паралельних світах перебіг часу зовсім не такий, як у них вдома. їхні миттєві пересування могли відповідати кільком земним місяцям, а тривале перебування десь "там" часто налічувало лише кілька хвилин на Землі.

Влад із Оленкою й Лесею вийшли з обсерваторії, зачинили двері, а ключ залишили в непримітному місці під величезним кущем бузини, між її корінням. Зійшли стежиною з гори. Влад обійняв Оленку, й діти домовилися завтра відвідати професора в лікарні. Леся із братом попрощалися з Оленкою і пішли до свого будинку, що був неподалік.

Дівчинка бадьоро крокувала додому, де сподівалася все розповісти батькам. Приховувати такі пригоди в неї вже не було сил. Тим паче, Філ сам розповів Маркові й Лесі про незвичайні мандрівки світами…

Але щось змусило Оленку озирнутися, коли вона вже йшла парком, який розкинувся під обсерваторною горою. Дівчинка немов відчула чийсь погляд. І не помилилася: на неї пильно дивився чоловік у чорному плащі й такому ж капелюсі! Це був той самий "Чорний Плащ", який вперше й показав Оленці з Владом обсерваторію, розповів про мандрівки іншими вимірами, поза нашою Землею… Це був дорослий Влад, який тоді, давно, опинився тут, удома, у своєму минулому і зустрівся сам із собою, чоловік із хлопчиком. Оленка просто оторопіла — і не могла достеменно пояснити — чому. В роті їй раптом стало сухо. Дівчинка зупинилася. А Влад — "Чорний Плащ" неквапом наблизився до неї.

— Добридень, Оленко! — усміхнувся він. — Я знову тут, як-бачиш… Здивована?

— Так, — тихо сказала вона, не знаючи, як звертатися до "Чорного Плаща" — на "ви" чи на "ти"? Адже це був Влад, хоча, з іншого погляду, і не Влад, а доросла людина…

— Давай будемо на "ти", — запропонував цей Влад так, наче прочитав її думки. — Адже ти мене вже знаєш і такого. Знаєш із дитинства…

— Гаразд, — Оленка майже опанувала себе, — але ви, тобто… ти завітав не просто так.

— Звичайно, — погодився Влад. — Хочу лише сказати, що перед тобою мій віртуальний образ, а я сам, як людина, зараз далеко в майбутньому. В ньому, отому майбутньому — а воно також буде і твоїм — багато чого змінилося. Паралельні світи там не так жорстко відмежовані один від одного, як зараз. Люди можуть з’являтися в минулому, але не можуть безпосередньо впливати на нього. Через це я, власне, і прибув.

— Ти несправжній? — занепокоїлася Оленка. — Віртуальний, я чула, означає "неіснуючий".

— Чому ж? — здивувався Влад. — Я існую, просто в цей момент моє тіло в іншому місці й іншому часі. Але ж я розмовляю з тобою… А головне — не мій вигляд, справжній, чи ні…

— А можна доторкнутися до тебе? — раптом запитала Оленка.

І, не чекаючи відповіді, швидко простягнула руку до "Чорного Плаща". Рука Оленки без перешкод пройшла крізь одяг… Дівчинка нічого не відчула.

— Тебе справді немає… — розчаровано зауважила вона.

— Немає мого тіла, — повторив Влад. — У цьому місці. Але в мене обмаль часу — сеанс перебування в минулому в такому вигляді є доволі складною річчю. Тому скажу тобі головне: Філу загрожує смертельна небезпека. Він через свою хворобу може померти.

— Як?! — скрикнула Оленка.

— На жаль, це правда, — схилив голову Влад. — Врятувати його може лише одна-єдина рослина, точніше, відвар із неї. Як ти розумієш, росте це диво не на Землі, а в одному з паралельних світів.

— Ми вирушимо по неї і врятуємо професора! — твердо сказала Оленка.

— Не все так просто, — зітхнув Влад. — Під час цієї мандрівки Влад, тобто я, може загинути. То страшний світ. Я радив би вам залишитися тут, навіть коли професор попросить — сам чи через когось — дістати диво-рослину.

— Як ти можеш таке казати! — обурилася Оленка. — Ти просто… Ви негідник! Ми врятуємо Філа. Людям треба допомагати, якщо є можливість! А ви, до речі, стоїте переді мною живий-здоровий. Отже, як показує майбутнє, Влад лишається живий після цієї подорожі!

— Я лишився живий лише завдяки… — Влад глибоко вдихнув повітря, — завдяки тобі. Якщо говорити щиро — завдяки твоїй любові…

Олена зашарілася і кілька хвилин мовчала. А потім тихо сказала:

— Я не розумію…

— Коли ми стали дорослими, то одружилися, — усміхнувся Влад. — Можливо, тобі цього й не варто було знати. Але я мушу пояснити. Під час подорожі заради Філа був (чи буде — для вас) один момент, коли

Влада, тобто мене малого, слід буде зупинити. Не допустити фатального кроку. Тоді, давно, ми цього ще не знали. І я вижив лише завдяки випадковості. По суті, ти привезла мене на Землю вже мертвого…

— Коли, коли саме настане цей момент?! — захвилювалася Оленка. — І чому б тобі не пояснити це все самому Владові?

— А він мене послухає? Сумніваюсь. Я добре сам себе знаю… Щодо певного моменту… Тут і полягає небезпека, — наче вголос міркував дорослий Влад. — Я переконався, що минуле не повторюється буквально. Так, є події, люди, речі, яких неможливо оминути, змінити… Але кожного разу минуле підносить несподіванки. Воно щоразу дуже схоже саме на себе, але не тотожне. Втім, ви можете відмовитися від подорожі…

— Але ж це неможливо, ти розумієш… — якось відсторонено сказала Оленка. — Тоді Філ помре, а ми, можливо, й не одружимося, коли докорінно все змінимо в нашому часі й діях.

— Не знаю, — зітхнув Влад. — Можливо, що й так. Мене, тобто того Влада, слід зупинити, коли він почне поводитися аж надто дивно. Він раптово може стати зовсім інакшим, може почати нехтувати тобою і всіма… А статися це може за різних обставин і в різних місцях.

— Здається, я зрозуміла, — міркувала про щось Оленка. — Я буду пильна. А завтра ми, як і домовлялися, підемо до професора в лікарню…

— Будьте обережні, — мовив Влад. — Не хочеться мені повертатися в майбутнє, де, можливо, мене вже й немає… До побачення… У нашому майбутньому!

"Чорний Плащ" поволі зник, немов розчинився в повітрі, залишивши Оленку з тяжкими роздумами: як діяти далі.

Наступного дня Влад і Оленка вже зранку були в лікарні. Проте сталося несподіване: Філове самопочуття різко погіршилося. Він лежав непритомний і, зрозуміло, поговорити з дітьми не міг. Лише лікар, який весь час був при хворому, передав Владові й Оленці плутані слова професора про якийсь паралельний світ, про відвар з якоїсь "етейї", як висловився науковець. Лікарі вирішили, що він марить. Та Оленка знала: Філ просто не встиг до пуття пояснити тим, хто був поруч із ним, значення слів "паралельний світ", "відвар", "етейя" тощо. Оленка вагалася: чи розповідати Владові про зустріч із ним — дорослим, про його попередження і застороги. Потім вирішила лише сказати, що здогадалася про значення слів професора — то цілющі ліки з паралельного світу. Влад поміркував і погодився, що, мабуть, Філ мав на увазі саме це. Проте назва іншого світу лишилася невідомою…

Розв’язати цю загадку можна було лише завдяки мапі й списку різних світів, які склав Філ і залишив в обсерваторії.

Невдовзі Влад і Оленка були вже в споглядальні. Вони уважно вивчали мапу, сподіваючись знайти відповідь: в якому зі світів слід шукати рятівну для Філа рослину етейю? Діти бачили знайомі назви: Муна, Юкеамоа, Татаса; або ж красномовні нотатки професора біля позначених світів — "місце спокійного відпочинку", "розваги", "чудовий дайвінґ"… І раптом, поблизу світу під назвою Павор, короткий напис: "аптека".

Та чи справді цей Павор був "аптекою", де можна було знайти чудодійну етейю? Як це з’ясувати? Вихід був один — зателефонувати другові Філа, науковцю з Мексики Міґелю. Адже він також брав участь у складанні мапи світів і мав би знати хоч щось про кожен із них.

У записнику Філа, який довелося розкрити й вивчити, Оленка і Влад справді знайшли два телефони Міґеля: хатній і мобільний. Проте вдома в Міґеля, у місті Мехіко, ніхто не відповідав. А ось дзвінок на мобільний був вдалим. Мексиканський науковець, що перебував у Швеції, в одній із старовинних обсерваторій, радо вітав своїх знайомих Олену і Влада.

Діти були змушені розповісти про Філа, його хворобу. Міґель страшенно розхвилювався і сказав, що негайно вилітає до свого друга. Оленка, щоб не гаяти часу, запитала про "світи-аптеки", тобто ті місця, де можна було б знайти оту Філову етейю. Міґель запевнив, що вони з Філом знали тільки один паралельний світ, який славився своїми цілющими травами, дія яких перевершувала всі відомі земні. Цей світ називався Павор. Усе зійшлося, склалося, як пазли на картинці. Діяти слід було рішуче і негайно, зважаючи на стан Філа. Діти лише сказали Міґелю, що його зустрінуть Леся і Марко. А самі вже лаштувалися сісти до Крісла Переміщення. Звіривши координати за мапою, запам’ятавши кількість обертів Ручки, вони поринули в невідоме…

Після того, як рожевий туман зник, Влад і Оленка побачили, що опинилися посеред величезної кам’яної споруди, складеної з великих брил, що лише віддалено нагадувала обсерваторію. І хоча в ній де-не-де стояли чи лежали якісь металеві прилади, позеленілі від часу, вся споруда справляла сумне враження. Напівзруйнована, з проваленою банею, поросла якимись виткими рослинами, ця споглядальня немов говорила: давно сюди ніхто не заходив…

Діти вийшли просто через пролам у стіні й побачили, що вони на високому пагорбі. Довкола, аж до обрію, незворушно стояв густий червонясто-фіолетовий ліс. Лише подекуди в цьому морі дерев було видно чи то стежки, чи дороги… Здалеку важко було розібрати. Чи є тут живі істоти? Де шукати рослину етейю? І яка вона, зрештою? На ці питання Влад і Оленка дати відповіді, звісно, не могли.

— Що робитимемо? — запитала Оленка.

— Гадаю, слід піти якоюсь стежкою, — запропонував Влад. — Кудись мусимо вийти. Без підказки етейю ми не знайдемо.

— Ну, то ходімо!

Мандрівники рушили з пагорба стежиною, що потроху розширювалася і ставала доволі широкою ґрунтовою дорогою.

Йти було досить важко: в лісі панувала задуха, вогкість і спека. Проте вибору не було — лише йти вперед. Влад час від часу надламував гілочки на рівні очей, щоб таким чином помічати дорогу й на зворотному шляху не переплутати цю стежку з іншою. Надламані гілки швидко в’яли, пускаючи густий білий сік, схожий на живицю. Сік дерев застигав у вигляді пінистих пухирів. Оленка порівняла їх із маленькими мильними бульбашками.

Вони йшли довго, так що вже втратили відчуття часу. День тривав і тривав, неначе місцеве світило, якого, щоправда, не було видно на небі, й не рухалося до обрію.

Але ось дорога різко звернула ліворуч, ліс порідшав, і вдалині Влад з Оленкою побачили велике місто. Вони пришвидшили крок, незважаючи на спеку.

…Місто вирувало: на кожному кроці були якісь крамнички, великі магазини, багатоповерхові супермаркети. Ніхто з мешканців не звертав жодної уваги на Влада й Оленку. І це не дивно: такої різноманітності живих істот годі було й уявити. Поспішали вулицями двоногі довготелесі антропоїди, схожі на людей; повзали неквапом стоокі драглисті "слимаки"; літали схожі на австралійських коал великі "ведмеді"; підстрибували на кількох десятках лапок сині "огірки"… Очі дітей розбігалися. Вони не могли зрозуміти — чи розумні всі ці істоти, чи ні. Але трохи згодом Влад з Оленкою дійшли висновку, що всі мешканці цього міста, які, мабуть, його й створили, перемовляються між собою — тонкими звуками, або змінюючи колір шкіри, або ж певними рухами. І всі вони розуміли одне одного, попри таку зовнішню відмінність.

Мандрівники страшенно втомилися і нарешті знайшли в затінку місце, де можна було б сісти й відпочити. І Влад, і Оленка щохвилі

витирали піт із чола — спека стояла неймовірна, жоден вітерець не віяв, а висока вологість створювала враження, ніби перебуваєш у лазні. Навпроти дітей зупинилася якась велика жовта "медуза", чи радше щось схоже на гриб. Вона чи воно постійно змінювало форму тіла, то розтікаючись, то нову набираючи округлих обрисів. Раптом без жодного зовнішнього звуку Влад і Оленка почули в головах голос, який промовляв справжнісінькою людською мовою. Схоже, що саме ця "медуза" зверталася до них.

— Так, у нас є великий вибір лікарських рослин, тварин, грибів, вірусів, мікробів та інших істот, назв яких немає у вашій мові. Я читаю ваші думки. Ви постійно думаєте про етейю. І вона у нас є. З усіх світів, паралельних і дотичних нашому, до нас приїздять по лікарські засоби. Відпочивають у нас, розважаються, поправляють здоров’я. На жаль, ви не можете спілкуватися зі мною подумки. Але відчуваю, що ви можете видавати звуки. Ці звуки мої органи чуттів можуть перетворити на зрозумілі думки… Називайте мене Ейна. Таке сполучення ваших звуків трохи нагадує моє ім’я.

— Добридень, Ейно, — Оленка вже нічому не дивувалася від спеки і втоми. — А де і як ми можемо придбати чи знайти потрібну нам етейю?

— Крамниці рослин, чи аптеки по-вашому, тут на кожному кроці. Плата за скляночку етейї, яка може повністю зцілити з десяток таких істот, як ви, невелика. Оскільки ви теплокровні, то можете обміняти частину вашої крові на ліки. Істоти, у яких є кров, та ще й від природи тепла, насичена червоними клітинами, — велика рідкість у світах…

— Я дам кров! — вигукнув Влад, знаючи, як Оленка боялася самого вигляду порізаного пальця. — А скільки треба'

— О, зовсім мало! — пожвавішала Ейна. — Досить кількох крапель з твого… як це називається? А, переклала — з пальця!

— Домовилися! — поспішив погодитися Влад, вважаючи таку угоду дуже вигідною. — Проведіть нас, будь ласка, до найближчої аптеки.

— Може, не слід так легко погоджуватися' — засумнівалася Оленка. — Аби тут якоїсь пастки не було…

— Філ не може чекати, — зауважив Влад. — Вперед!

І вони разом із "медузою" попленталися галасливою вулицею в невідомому напрямі.

Йти довелося недовго. У напівтемному приміщенні найближчої крамниці на них уже чекала істота, схожа на пухнастого білого скорпіона.

— Ось етейя, — одразу ж урочисто промовив "скорпіон" і глянув на Влада. — А ти давай сюди руку, я візьму трохи крові.

Вочевидь, Ейна вже подумки попередила "скорпіона", що веде до нього гостей…

Незрозуміла слабкість і сонливість чомусь умить охопила дітей. Хотілося просто сидіти в цій приємній, прохолодній і затишній кімнаті й нікуди більше не поспішати. Настрій Оленки і Влада враз поліпшився. Вони не знати чому почали усміхатися і навіть сміятися. Влад, посміюючись, подав руку "скорпіонові", а той, наче лікар, поставив скляночку для крові й приготувався проколоти палець Влада своїм гострим кігтем. Оленці стало раптом моторошно, але "скорпіон", напучуваний Ейною, вже вколов палець Влада і потроху цідив кров до скляночки. А хлопець продовжував сміятися.

— Ну, от і все! — зраділа Ейна, простягаючи Оленці якусь пляшечку із зеленою рідиною. — Ваша етейя. Можете лікувати кого хочете. А може, й ти подаруєш нам трохи крові?

— Ні! — перелякалася Оленка, тримаючи міцно пляшечку із ліками для Філа. Вся її веселість умить минула, й вона не могла збагнути, чому вони з Владом реготали. — Ми поспішаємо! До побачення!

— Ну, ти, Оленко, йди, а я ще тут побуду, — раптом сказав Влад. — Мені подобається ця аптека і цей світ. Гадаю, я знайду багато друзів серед цих милих істот.

— Авжеж! — поспішила сказати Ейна. — На Паворі багато хто лишається. І ніхто не жалкує!

— Владе, що ти кажеш'! — перелякалася Оленка. — На нас чекають!

— Не переймайся, йди, — широко усміхнувся Влад, — а я відпочину. До того ж, у мене є невідкладні справи.

— Які справи?! Що ти верзеш? — уже розсердилася Оленка.

І дівчинка силоміць виштовхала хлопця на вулицю. За ними вийшли й "медуза" зі "скорпіоном". Їхній вигляд свідчив, що відпускати Влада вони не збираються. А той тим часом знову зареготав не знати чому.

Несподівано біля аптеки опустився крилатий ведмідь, чи, власне, істота, схожа на ведмедя.

— Потрібна заправка! — вигукнув "ведмідь".

У відповідь "медуза" і "скорпіон" заметушилися й винесли йому краплину крові на ложечці. "Ведмідь" жадібно лизнув червону цятку й розправив крила. Оленка вмить збагнула, що слід робити.

— Я дам тобі ще крові, хочеш? — звернулася вона до "ведмедя".

— Звісно! — загарчав той.

— Тоді неси нас через ліс до кам’яної споруди, до обсерваторії! — в розпачі вигукнула Оленка.

І поки Ейна зі "скорпіоном" отямилися, вона потягла Влада на спину "ведмедя", а той стрімко здійнявся в повітря.

Влад помалу проходив до тями, він уже сам міцно тримався за шерсть їхнього "повітряного судна". Невдовзі діти були вже біля напівзруйнованої старої споглядальні.

— Крові! — загарчало волохате створіння.

— Зараз! — вигукнула Оленка. — Ми лише сядемо в це зручне крісло!

Діти просто впали до Крісла Переміщення. Влад швидко крутонув Ручку… Останнє, що діти чули на Паворі, було ревіння обманутого "ведмедя"…

…Удома, на Землі, мандрівників світами обіймали Марко, Леся, батьки, білозубий Міґель… Загалом, усе відбулося так, як і хотіли Оленка та Влад. Вони дали трохи зілля професорові Філу, й тому стало краще просто миттєво. А невдовзі він зовсім одужав і навіть якось помолодшав. Щоправда, випити трохи зілля довелося й самому Владові. По-перше, різкі зміни настрою і раптові напади недоречного сміху траплялися з ним і після повернення. А по-друге, на цьому наполягла Оленка. І в усіх склалося враження, начебто вона щось знала, проте берегла таємницю…

Ну, а відтак усі — й наші мандрівники, й професор зі своїм другом, і навіть Леся із Марком почали готувати обсерваторію до приїзду

численних науковців з усього світу. Адже було зрозуміло, що споглядальня ще не розкрила всіх своїх секретів, можливостей і знань…